

Belediye

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Dijital Yayınıdır

Gazetesi

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
YEREL YÖNETİMLER

"KENTLERİN TÜRKİYESİ GELECEĞİN ANAHTARIDIR"

Prof. Dr.
FUAT KEYMAN

Sabancı Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Röportaj

"Kentlerin Türkiye'si", yaşamsal yeni siyaset anlayışının başladığı yer olacak, merkez-yerel ve kent-kır ilişkisi, bu siyaset anlayışının içerdiği ve ilk soruda açıldığımız dört boyut ekseninde kurulacak. Bu başarıldığı zaman, yerel-ulusal-bölgesel-küresel ilişkiler içinde Türkiye'nin daha adil, demokratik, vicdanlı ve itibarlı yönetimini kurabiliriz. [Sayfa.2](#)

KENT ENDEKSLERİNDE DÜNYA ÖRNEKLERİ

[Sayfa.6](#)

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

"DEZENFORMASYON HEVESLİSİ BAKANIN ÇİRPİNİŞLARI"

İçişleri Bakanlığı koltuğunda oturan Süleyman Soylu, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında yine belediyelerimize tehditler savurdu. Herkes bilmelidir ki, bu kişi, yalan, iftira ve dedikoduyla iş yapan, dezenformasyon üretmekten başka bir kabiliyeti olmayan, çaresizlik içinde sağa sola savrulan bir bakandır. [Sayfa.3](#)

Yazı

Prof. Dr. MURAT ŞEKER

İstanbul Üniversitesi Maliye Bölümü
İstanbul Üniversitesi Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

"İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA: YEREL YÖNETİMLER"

İnsani gelişme, birçok bileşeni olan ve doğrudan gözlenemeyen bir kavramdır. Dolayısıyla bu kavramı ölçebilmek için doğrudan gözlenebilen bazı değişkenlerden faydalanılmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan İnsani Gelişme Endeksi, ülke düzeyinde ve sınırlı veri setiyle hazırlanmaktadır. [Sayfa.4](#)

Fark Yaratan Projeler

YILMAZ BÜYÜKERŞEN

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

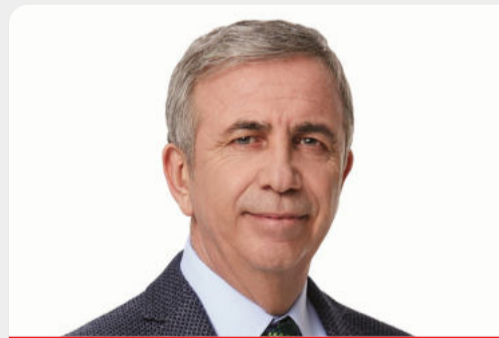
"TÜRKİYE TARIMINI YENİDEN YAPILANDIRIYORUZ"

Kuru Tarım Canlandırma Projesi'nin amacı, küresel ısınmaya bağlı olarak yağışların azaldığı, kuraklık gerçeğiyle karşı karşıya olan ülkemizin kuru tarım modelini uygulamaya başlamasıdır. [Sayfa.8](#)

Haftanın Röportajları

[Sayfa.10](#)

İNSANİ GELİŞME VAKFI'NIN "İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA: YEREL YÖNETİMLER-2021" BÜYÜKŞEHİR/İL RAPORUNU BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

MANSUR YAVAŞ
ANKARA

MUHİTTİN BÖCEK
ANTALYA

ZEYDAN KARALAR
ADANA

OSMAN GÜRÜN
MUĞLA

MEHMET SİYAM KESİMOĞLU
KIRKLARELİ

DEMİRHAN ELÇİN
ARTVİN

Belediyelerden Haberler

[Sayfa.16](#)

Belediyeler Çalışıyor

[Sayfa.23](#)

ABUZER AYDIN

Adıyaman-Merkez-Yaylakonak Belediye Başkanı

"Eşit, adil ve şeffaf hizmet anlayışını benimsiyoruz"

AHMET DEĞİRMENCİ

Adıyaman-Gölbaşı-Harmanlı Belediye Başkanı

"Harmanlı'yı geleceğe hazırlıyoruz"

"KENTLERİN TÜRKİYESİ GELECEĞİN ANAHTARIDIR"

Türkiye'de toplumsal yaşamın kalitesini yükseltecek, insani gelişme kriterlerini mümkün kılacak ve toplumun iyi olma hâlini olumlu anlamda etkileyecek siyaset anlayışı nasıl yapılandırılmalı?

FUAT KEYMAN: Bu soruya yanıtın, "yaşam odaklı yeni siyaset" anlayışı ve bu anlayışın dört boyutu olduğunu söyleyebilirim ki, bu boyutlar birbirleriyle bağlantılıdır: "Demokrasi", "yaşamdaşlık", "döngüsellik ve sürdürülebilir kalkınma" ve "bağlantısallık". Bugünün dünyası ve Türkiye'si, demokrasi-ekonomi-iklim-güvenlik ekseninde toplum yönetimine yaklaşmalı, bunu yaparken, bugün "güçlendirilmiş parlamenter sistem" dediğimiz yönetim sistemi içinde haklar-özgürlükler, demokratik hukuk devleti ve farklılıklar içinde birlikte yaşama ilkelerini birleştiren "demokratik yönetimi" içselleştirmeli ve uygulamaya sokmalı. Sadece insan odaklı değil, tüm canlıların, doğanın, gezegenin, dolayısıyla "yaşam"ı ve yaşamın haklarını, "yaşamdaşlık"ı benimsemeli. Yaşamdaşlık temelinde demokratik yönetimi uygulamaya sokmak, sadece ekonomik büyüme ve aşırı kalkınma hırsı içinde olmamalı, hatta bu hırsa karşı, sürdürülebilir kalkınmaya, ekonomiden temel ihtiyaçlara, iklimden güvenliğe kadar uzanan alanların döngüselliliğini ve bağlantısallığını benimseme anlamına gelmeli. Ancak bu şekilde demokrasi-ekonomi-iklim-güvenlik alanlarının bağlantısallığı görülebilir ve bu temelde yaşam odaklı yeni siyaset anlayışı uygulamaya sokulabilir.

"İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporu Ekim 2022'de İnsani Gelişme Vakfı tarafından yayımlandı. İnsana yakışır iş, ekonomik büyüme, toplumsal cinsiyet eşitliği, eşitsizliklerin azaltılması, eğitim, sağlık, çevre, sorumlu tüketim/üretim, iklim eylemi ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini gerçekleştirmek için insani gelişme vizyonunu yerelleştirmek amacıyla neler yapılmalı?

FUAT KEYMAN: Türkiye ve küreselleşen dünya uzun zamandır ve giderek hızlanan bir kentleşme süreci yaşıyor. Benim de katıldığım "küreselleşme ve kentleşme" çalışmalarında, 2030 yılında artık tamamıyla "kentleşmiş küreselleşme" ve "kentli Türkiye"den konuşacağız.

Kentleşme, potansiyeli olsa da, ciddi riskler taşıyan bir süreç. Fakat aynı zamanda, kent ve kent yönetimi, "yaşamsallığı" (yaşanabilirliği), "sürdülebilir döngüsel kalkınmayı" ve "yaşamdaşlık haklarını", demokrasi ve farklılıklar içinde birlikte yaşama temelinde uygulamaya sokan mekânı ve yönetim birimini oluşturuyor. Bu nedenle ben, en genel prensip olarak, Türkiye'nin kentlerinden değil, "Kentlerin Türkiye'si"nden konuşmamız gerektiğini, bu temelde bugün Türkiye'de yaşadığımız sorunları çözülemeye hâle getiren "yürütmeci başkanlık sistemi"nden ve bu sistemin benimsediği "neoliberal piyasacı ekonomik model"den kurtulmamız, yerine, ademimerkeziyetçi, yerel yönetimlere önem veren, gücü ve yönetimi paylaşan, kent konseyleri ve sivil toplum ile "hak temelli kapsayıcılık" ilişkisine giren, katılımcı ve müzakereci demokratik yönetimi benimsememiz gerektiğini düşünüyorum. Bu, hükümetlerin öneminin azaldığı anlamına gelmiyor, aksine, ulusal ile yerel ilişkisinin müzakere, katılım, kapsayıcılık temelinde kurulması anlamına geliyor. "Kentlerin Türkiye'si", yaşamsal yeni siyaset anlayışının başladığı yer olacak, merkez-yerel ve kent-kır ilişkisi, bu siyaset anlayışının içerdiği ve ilk soruda açtığım dört boyut ekseninde kurulacak. Bu başarıldığı zaman, yerel-ulusal-bölgesel-küresel ilişkiler içinde Türkiye'nin daha adil, demokratik, vicdanlı ve itibarlı yönetimini kurabiliriz.

Türkiye'deki çoklu krizler, belirsizlik, huzursuzluk, güvensizlik, kutuplaşma gibi toplumsal uyuma ilişkin ilkeleri doğrudan etkiliyor. Bu etkiyi kısa vadede azaltacak, uzun vadede ortadan kaldıracak kapsayıcı siyaset ve toplum anlayışı neden gerekli?

FUAT KEYMAN: Türkiye, gücünü yürütmeye yoğunlaştı, denge ve denetlemeyi sevmeyen, kapsayıcı olmayan, ekonomik büyüme için yaşamı ikinci plana atan bir "yürütmeci başkanlık-neoliberal piyasacılık kısıkaç"ında, çoklu krizler içinde. Sadece demokrasi ve ekonomi alanında kriz yaşamıyoruz, yönetim ve devlet krizlerini de yaşıyoruz. Yönetilemeyen bir Türkiye var. Kısa vadede güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçerek, ekonomik krize çözümün ilk adımı olan kurumsallaşmayı, yönetim kurumlarının bağımsızlığını, denge ve denetlemeyi benimseyerek, yaşam odaklı yeni siyaset anlayışını uygulamaya sokarak çoklu krize karşı güçlü bir ilk adım atabiliriz. Bunu yaparken, demokrasi-ekonomi-iklim-güvenlik eksenini döngüsel ve bağlantısal gören, kapsayıcı, yaşamdaş ve sürdürülebilir kalkınmaya

RÖPORTAJ

Prof. Dr.
FUAT KEYMAN

Sabancı Üniversitesi

Siyaset Bilimi ve
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Lisans ve yüksek lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde, doktorasını Kanada'da Carleton University'de tamamladı. Doktora sonrası çalışmalarını Harvard Üniversitesi'nde ve Wellsley College'da sürdürdü. Bilkent ve Koç Üniversiteleri'nde çalıştı. Bilim Akademisi üyesidir. İstanbul Politikalar Merkezi'nin direktörüdür. Yurtiçinde ve yurtdışında yayımlanmış çok sayıda makalesi, kitabı, kitap bölümü bulunmaktadır.

odaklanmış bir yönetim anlayışıyla krizleri çözen, krizlere karşı dirençli bir Türkiye ve devlet-yönetim kapasitesi yaratabiliriz.

Bu modelin belli ölçülerde uygulandığı ülkelerde Covid-19 pandemisine karşı başarılı olunduğunu gördük (Güney Kore, Yeni Zelanda, Japonya, Almanya vb). Benzer şekilde, ekonomik krize yanıtta, iklim krizi ve küresel ısınmaya karşı bağlantısal ve döngüsel yönetim anlamına gelen "Yeşil Mütabakat"a geçişte, kapsayıcı olan, denge ve denetleme sistemi güçlü ülkeler başarılı oluyor. Türkiye'de de böyle bir yönetim anlayışıyla, ki bu anlayışın belli ölçüde güçlendirilmiş parlamenter sistem önerisinde olduğunu görüyoruz, çoklu krizlere yanıt vermeliyiz.

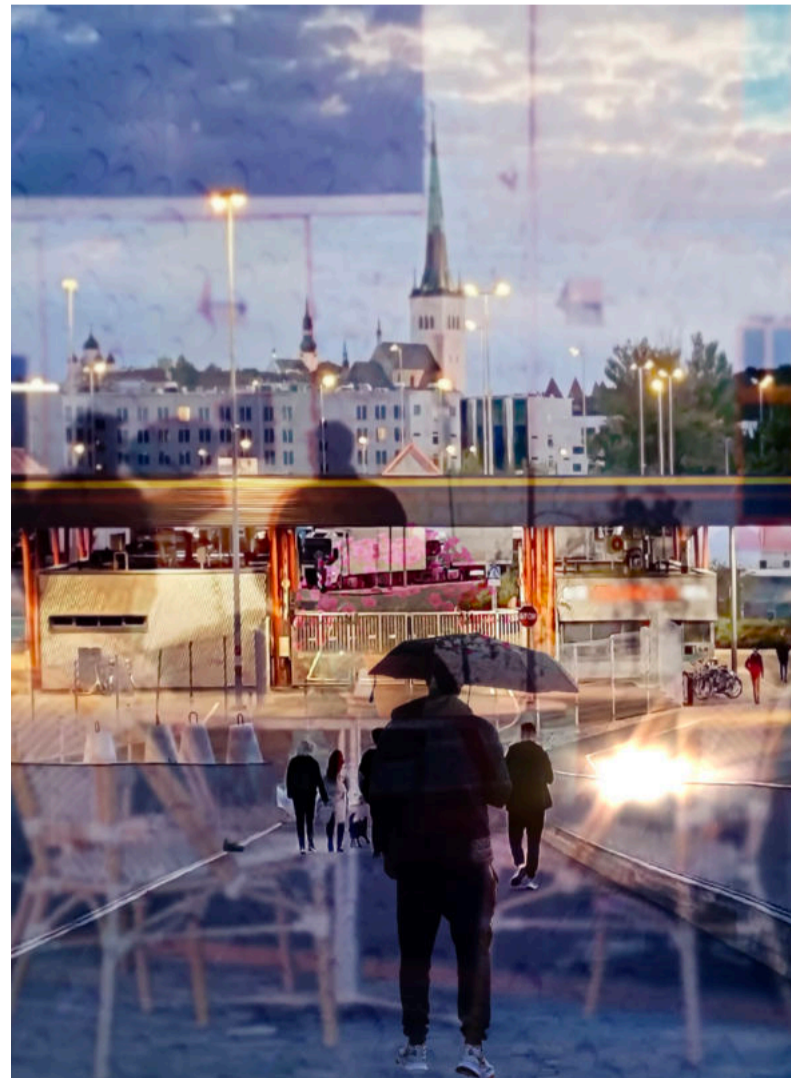
Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın 2021-2022 Küresel İnsani Gelişme Raporu, insanlığın ilerlemesi için kültür değişiminin temel alınması gerektiğini belirtiyor. Bu amacı ön planda tutacak gündelik hayat demokrasisinin bileşenleri nelerdir?

FUAT KEYMAN: Bu soruya yanıtı maddeler hâlinde vereyim: Günlük yaşam-demokrasi bileşenleri: (a) kentlerin ve "Kentlerin Türkiye'si" gerçeğini kabul etmek, (b) yönetimde güç paylaşımı, denge ve denetle sisteminin benimsemesi, (c) yaşamdaşlık ilkesi temelinde sadece insan odaklı olmaktan çıkıp, insan, canlı, doğa ve gezegen odaklı olmak ve bu alanların haklarını savunmak, (d) kentlerden-merkeze, toplumdan-devlete, yereli ve katılımcı/müzakereci demokrasiyi uygulamaya sokmak. Demokrasi-ekonomi-iklim-güvenlik alanlarında yaşam odaklı haklar ve yaşamdaş hakları temelinde aşağıdan yukarı ve kapsayıcı yönetimi benimsemek.

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak, insani gelişme vizyonunun kapsamını genişletmek için yerel yönetimler hangi inisiyatifleri üstlenmeli?

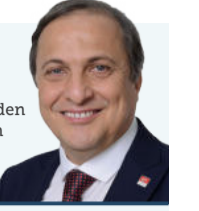
FUAT KEYMAN: Yerel yönetimler, daha doğrusu, kent yönetimleri, "yaşam odaklı yeni siyaset anlayışı"nı benimseyerek, "demokrasi", "yaşamdaşlık", "döngüsellik ve sürdürülebilir kalkınma", ve "bağlantısallık" temelinde bir yönetim anlayışına sahip olmalı, sivil toplum, akademi, sivil inisiyatifler, kooperatifler ve ekonomik aktörlerle, diğer bir deyişle, kentin paydaşlarıyla "hak temelli kapsayıcı ve katılımcı" bir ilişki tarzı geliştirmeli. Bu ilişki tarzını, "Yeşil Mütabakat"ı, birlikte yaşamayı, yaşamsallığı uygulayacak inisiyatifleri paydaşlarıyla birlikte yaratabilirler. Kentin, "yaşanabilirliği", "sürdürülebilir kalkınması" ve "birlikte yaşam"ı için yaşamdaş kent olabilecek uygulamaları ve etkinlikleri gerçekleştirebilirler. Bunu yaparken, kurumsal, finansal ve yönetsel sürdürülebilirlik için farklı ülke kentleriyle işbirliğine girebilir, bölgesel ve küresel ölçekte de hareket edebilirler.

Bu konuda şu noktayı vurgulayarak bitireyim: Kentlere verdiğimiz önem dahilinde kentleri de ölçek ve kapasite olarak ayırmamız gerekiyor. Benim de yazarlarımdan olduğum, Sekiz Kentin Hikâyesi (Metis, 2020) ve Kentlerin Türkiye'si (İletişim, 2021) adlı kitaplarda vurguladığımız gibi, her kent önemli, ama bazı kentler sadece kendilerini değil, çevre kentlerin gelişmesine de katkıda bulunuyor, çevre kentleri içine alabiliyor. Ankara, İzmir, Antalya, Gaziantep, Konya, Kayseri, Diyarbakır, Eskişehir vb. kentlerden yola çıkarak bu tip kentlere "Kent Bölge" diyoruz. Bir de, "Küresel Kent" olarak İstanbul var. Kent bölgelerinin performansı sadece kendileri ve bölgeleri için değil, Türkiye için de oldukça önemli. Bu kentlerin çoğu muhalefet tarafından yönetiliyor, yukarıda açıkladığım ilkeleri ve "yaşam odaklı yeni siyaset" anlayışını belli ölçüde benimseyerek uygulamalarda ve etkinliklerde bulunuyorlar. Başarılılar da. Bu nedenle kent ve "Kentlerin Türkiye'si", bence, Türkiye'nin 21. yüzyılda geleceğini şekillendirecek anahtardır.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Ordu Milletvekili

DEZENFORMASYON HEVELSİ BAKANIN ÇİRPİNİŞLARI

İçişleri Bakanlığı koltuğunda oturan Süleyman Soylu, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında yine belediyelerimize tehditler savurdu. Herkes bilmelidir ki, bu kişi, yalan, iftira ve dedikoduyla iş yapan, dezenformasyon üretmekten başka bir kabiliyeti olmayan, çaresizlik içinde sağa sola savrulan bir bakandır.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda İçişleri Bakanlığı'nın 2023 yılı bütçe görüşmeleri yapıldı. Görüşmeler sırasında muhalefet milletvekillerinin kendisine yönettiği sorulara ve eleştirilere yanıt veremeyen Süleyman Soylu, hamasi söylemlere ve hakaretlere sığınarak, yaptığı haksızlıkları gizlemeye ve kendisini aklamaya çalıştı. Seçilmiş belediye başkanlarımıza saldırmayı da ihmal etmedi. Bazı belediyelerimizin isimlerini vererek, bu belediyelerle ilgili basın toplantısı yapacağını söyledi.

Süleyman Soylu'nun ve ekibinin 2019 yerel seçimlerinden bu yana belediyelerimizin üzerinde nasıl baskı kurduğu herkesin malumu. Her gün belediyelerimize talimatlı müfettişler gönderiliyor. Belediye başkanlarımıza haksız ve hukuksuz soruşturmalar açılıyor. Örneğin, seçilmiş Yalova Belediye Başkanımız, hakkındaki suçlamalardan aklanmasına rağmen, iki buçuk yıldır görevine iade edilmiyor. Birçok belediye başkanımız da aynı mağduriyeti yaşıyor.

Bu kişi, geçen yılki bütçe görüşmelerinde de belediyelerimize haksız ithamlarda bulunmuştu. Terörle ilişkisi olan 557 kişinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde işe alındığını söylemişti. Ancak bir yıl geçmesine rağmen bu iddiasını ispatlayamadı. Ayrıca Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin çalışanlarına yönelik operasyonda 14 kişi gözaltına alındı. Bu çalışanların evlerine sabah erken saatlerde, kameralar eşliğinde operasyon düzenlendi. Ancak 13 kişi kısa sürede serbest bırakıldı. Üstelik, gözaltına alınan bir çalışanın şehit çocuğu olduğu ortaya çıktı. Soylu'nun belediyelerimize yönelik açıklamaları içi boş bir iftiradan ibaret kaldı. Bunlardan ders alınmış olacak ki, yine belediyelerimizi tehdit etmeye başladı. Açık söylemek gerekirse, Süleyman Soylu, dezenformasyon üreten, oturduğu koltuğa yakışmayan, dedikoduyla iş yapan bir isimden başka bir şey değildir. Belediyelerimize saldırarak beceriksiz yönetimlerini gözlemeye çalışıyorlar. Ancak ne yaparlarsa yapsınlar, başaramayacaklar. Bizim belediyelerimiz halktan aldığı güçle, halk için çalışmaya devam edecek. Biz de onların hakkını, hukukunu savunmak için sonuna kadar mücadele edeceğiz.

"İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA: YEREL YÖNETİMLER"

İnsani gelişmenin 30 yıldan fazla bir süredir ülke düzeyinde izlendiği UNDP çalışmasını referans alan bu çalışma, değişen mikro özelliklerin ve yerel dinamiklerin izlenmesiyle alınacak aksiyonlar açısından önem taşımaktadır. Bu gerekçeyle, 2016 yılından beri yerel ölçekte insani gelişmeyi izlemek amacıyla İNGEV tarafından başlatılan "İnsani Gelişme Endeksi-İlçeler" çalışmasının zaman içinde kapsamı genişletildi, 2020 yılında, büyükşehir belediyelerini içeren bir endeks modeline dönüştürüldü. Bu yıl, büyükşehir belediyeleri dışında kalan il belediyelerini de kapsayan bir endeks daha üretildi. Dolayısıyla bu raporda görüleceği üzere 30 büyükşehir ve 51 il, insani gelişmişlik açısından iki farklı endekste izlenmektedir. "İGE/SKA-Büyükşehirler" ve "İGE/SKA-İller" sonuçlarını içeren bu rapor, 81 ilin insani gelişmişlik düzeyinin yıllar itibarıyla takip edilebileceği bir modelde inşa edilmiştir.

"İGE/SKA-Büyükşehirler" ve "İGE/SKA-İller" analizlerinde aynı veritabanı ve göstergeler kullanılmıştır, göstergelerin sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla ilişkisi ortaya konmuştur. İl düzeyinde gerçekleştirilen bu analizlerde ilçe raporuna göre oldukça geniş bir veri setiyle çalışılmıştır. Endeks modellerinde, daha önce kurgulanan modele uygun bir şekilde, belediye verileri, ikincil veriler, gizli vatandaş anketi sonuçları ve belediye faaliyet raporlarının taranması sonucunda elde edilen göstergeler kullanılmıştır. Endekste kullanılan göstergelerin, sürdürülebilir kalkınma amaçları ve göstergeleriyle uyumuna dikkat edilmiş, sürdürülebilir kalkınma amaçlarında yer alan yerel göstergelerle eşleştirmeler yapılmıştır.

İnsani gelişme, birçok bileşeni olan ve doğrudan gözlenemeyen bir kavramdır. Dolayısıyla bu kavramı ölçebilmek için doğrudan gözlenebilen bazı değişkenlerden faydalanılmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan İnsani Gelişme Endeksi, ülke düzeyinde ve sınırlı veri setiyle hazırlanmaktadır. Bu çalışmada ise, Türkiye'deki 30 büyükşehir ve 51 il belediyesi yer almaktadır. Ölçüm metodolojisinde, gözlemin il boyutunda olması nedeniyle, farklı bir yöntem izlenmiştir. Metodoloji, özellikle veri seti düzeyinde farklılıklar içeren bir yapıda şekillendirilmiştir. Ancak endeksin hesaplama yönteminde Birleşmiş Milletler'in metodolojisi ve sürdürülebilir kalkınma amaçları model olarak alınmış, il düzeyindeki veri setine uyarlanmıştır.

Bu raporda İNGEV tarafından modelleştirilen ve 2017 yılından beri yayımlanan "İnsani Gelişme Endeksi-İlçeler" modeli, "İnsani Gelişme Endeksi-Büyükşehirler" ve "İnsani Gelişme Endeksi-İller" düzeyinde incelenmektedir. 2020 yılında ilki yayımlanan "İGE-Büyükşehirler" raporunun bu yıl ikincisi kamuoyuyla paylaşılmıştır, il belediyelerini içeren "İGE/SKA-İller" sonuçlarına da bu raporda yer verilerek, çalışmanın kapsamı 81 ili içerecek şekilde genişletilmiştir.

Raporda 81 ili kapsayan ancak büyükşehir ve il belediyesi ayrımını gözetmeyen bir yapı kurgulanmıştır. Bu yapı kurgulanırken, önceki yıllarda izlenen alt endeks dağılımları başlık ve içerik olarak güncellenmiş, sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla daha uyumlu hâle getirilmiştir.

İGE'nin alt endeksleriyle sürdürülebilir kalkınma amaçları arasında eşleştirmeler yapılarak, 17 sürdürülebilir kalkınma amacından 14'ünü kapsayacak şekilde gösterge ve hedef uyumlaştırması gerçekleştirilmiştir. "İGE/SKA-Büyükşehirler" modelinin ilkinde toplam 228 gösterge derlenmiştir. Bu yıl, sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla uyumlulaştırma süreci bağlamında gösterge kapsamı genişletilmiştir, endeks modeli toplam 519 gösterge üzerinden kurgulanmıştır. "İGE/SKA-İller" modelinde de aynı gösterge seti kullanılmıştır. Merkezî-yerel resmi kurumlardan, büyükşehir ve il belediyelerinden edinilen ikincil veriler, belediye faaliyet raporlarının taranması sonucunda oluşturulan göstergeler ve belediyelerin iletişim kanallarıyla gerçekleştirilen gizli vatandaş anketlerinden ortaya çıkan sonuçlar, endeks modelinde kullanılmıştır. Endeks modeline ana endeks sonuçlarının dışında, "Eşitsizliklerin Azaltılması", "Güvenli Şehir", "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", "Nitelikli Eğitim", "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" olmak üzere dokuz alt endeks üretilmiştir. Ana endeks, dokuz alt endeksin bileşimi olarak ortaya çıkmıştır.

Bu raporda metodoloji ve endeks sonuçları açısından dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, büyükşehir ve il sonuçlarının birlikte yorumlanmaması, endeks skorlarının karşılaştırılmamasıdır. Bunun ana nedeni, endeks hesaplama sürecinde kullanılan ortalama, standart sapma, maksimum ve minimum verilerin büyükşehirler ve iller kümesinde farklı değerler olmasıdır. Dolayısıyla iki ayrı endeks hesaplandığı için her endeks kendi kapsamındaki şehirler düzeyinde değerlendirilmelidir.

"İGE/SKA-Büyükşehirler" sonuçlarına bakıldığında, İstanbul, 2020 yılında olduğu gibi yine ilk sırada yer almıştır. Ankara'nın da sırası değişmemiştir. Ankara, ikinci sırada gelmiştir. İstanbul'u ve Ankara'yı sırasıyla Antalya, Eskişehir ve İzmir izlemiştir. Sıralamada öne çıkan diğer iller ise, Muğla, Kocaeli, Denizli, Balıkesir ve Bursa'dır. Endekste en son sırada yer alan iller, Kahramanmaraş, Van, Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin'dir.

Ana endeks ölçeğinde 30 büyükşehir arasında en yüksek skor 62.43, en düşük skor 38.72, ortalama skor ise 49.76'dır. Ortalamanın üstünde 15 büyükşehir yer alırken, ortalamanın altında kalan büyükşehir sayısı 15'tir.

Endeks sonuçları alt bileşenler açısından değerlendirildiğinde, ortalama değer en düşük olduğu alanların başında "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme"nin geldiği gözlenmektedir. Ortalama değer düşük olduğu bir diğer alan ise, "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji"dir. Ortalama değerlerin yüksek olduğu alanlar, "Güvenli Şehir", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" ve "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" bileşenleridir. Bu veriler, büyükşehirlerde insana yakışır iş ve genel ekonomik koşulların iyileştirilmesiyle sürdürülebilir çevreye yönelik çalışmaların yoğunlaştırılması gerekliliğine işaret etmektedir. Öte yandan, maksimum ve minimum değerlerin farkı, büyükşehirler arasındaki dengesiz yapıyı da göstermektedir.

YAZI

Prof. Dr.
MURAT ŞEKER

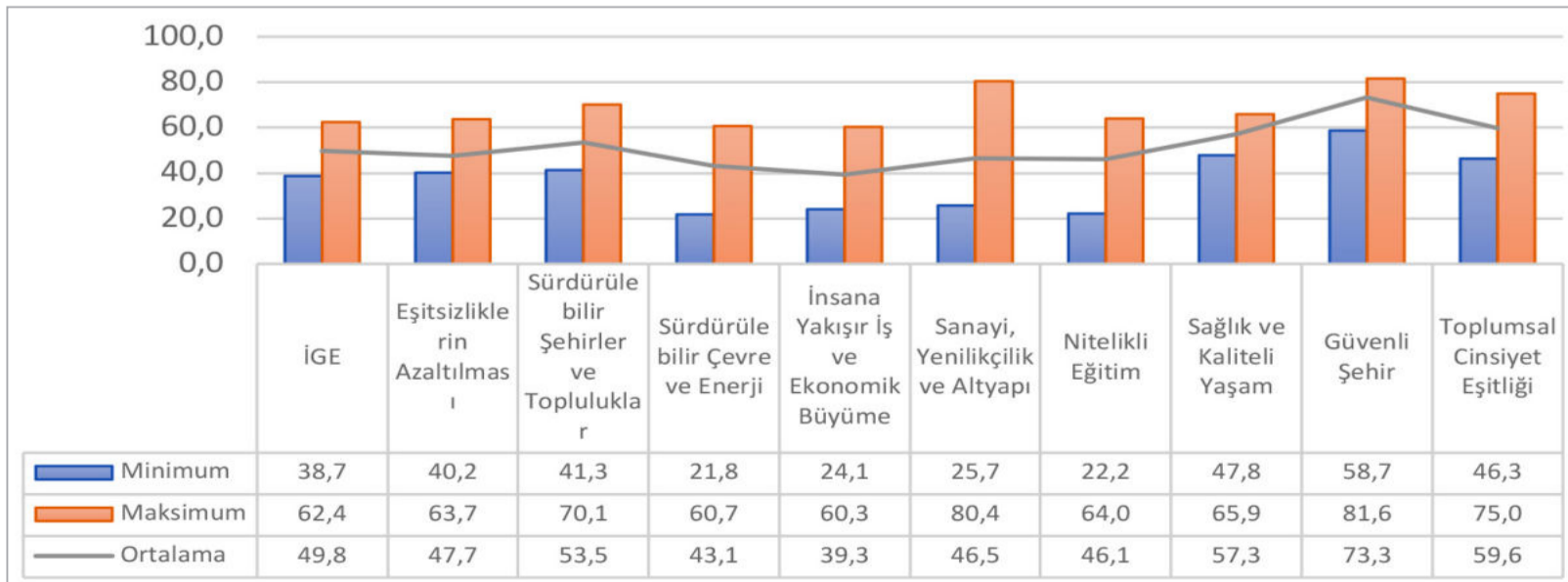
İstanbul Üniversitesi
Maliye Bölümü

İstanbul Üniversitesi Şehir
Politikaları Uygulama ve
Araştırma Merkezi

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdi. Florida State University'de sürdürdüğü tez çalışmaları neticesinde 2009 yılında doktor unvanı aldı. Yurtdışında bulunduğu sürede araştırma kuruluşu Florida Tax Watch'de asistan olarak çalıştı. 2011 yılında "Happiness Economics" konulu TÜBİTAK projesiyle Florida State University'de, 2016 yılında "Fulbright Senior Scholar" programıyla Georgia State University'de misafir öğretim üyesi olarak bulundu. UNDEF, ILO, IBP, Avrupa Birliği, TÜBİTAK ve kalkınma ajansları başta olmak üzere ulusal/uluslararası projelerde yürütücü, danışman, uzman ve araştırmacı olarak görev aldı. Ekonomi, maliye ve çok disiplinli alanlarda ulusal/uluslararası düzeyde yayımlanmış makale, tebliğ ve kitapları bulunmaktadır. Bölge, il/ilçe düzeyinde yaşam kalitesi, akıllı şehirler, rekabet endeksleri üzerine projelerini ve araştırmalarını yoğunlaştırdı. İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Maliye Bölümü'nde görev yapmaktadır. İstanbul Üniversitesi Şehir Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin direktörüdür. İlgili alanları, kamu ekonomisi, yerel yönetimler, akıllı şehirler, proje yönetimi, yaşam kalitesi araştırmaları ve mutluluk ekonomisidir. İstanbul Planlama Ajansı'nın danışmanıdır.

Bu farkın yükseldiği, dolayısıyla ilgili bileşende büyükşehirler arasında makasın açıldığı alanların başında "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" gelmektedir. Bölgesel dengesizliğin büyükşehirler düzeyinde de gözlemlendiğini ortaya koyan bu sonuç, "Nitelikli Eğitim" bileşeninde de gözlenmektedir. "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" bileşeni ise, makasın oldukça daraldığı, birbirine yakın skorların alındığı, büyükşehir düzeyinde bölgesel dengenin daha etkin olduğu bir bileşen olarak karşımıza çıkmaktadır.

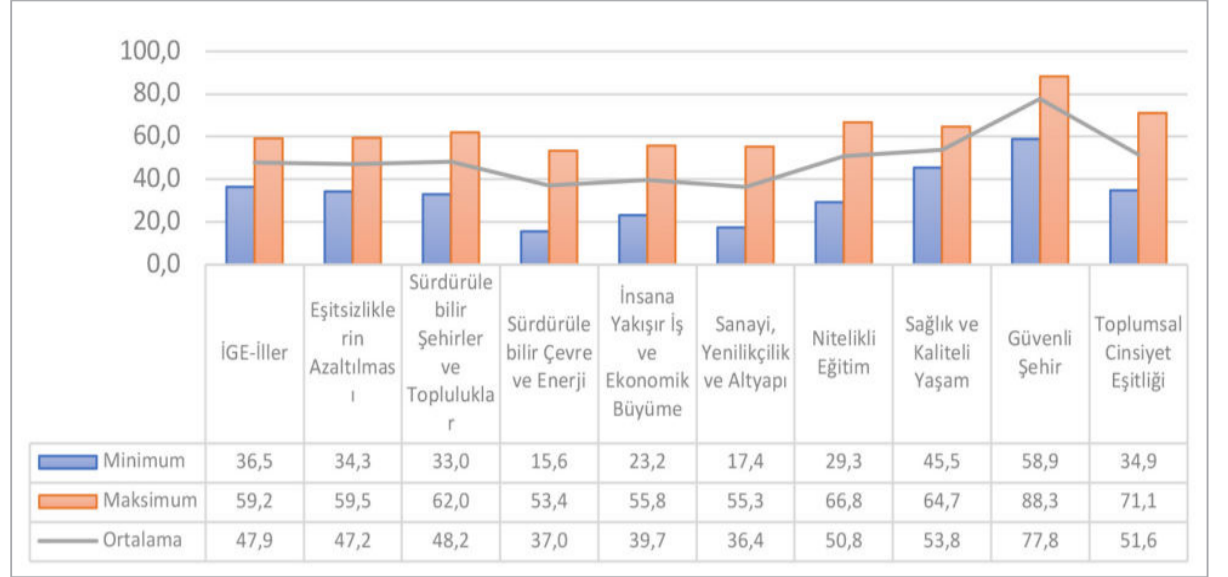

(Grafik 1: İGE/SKA-Büyükşehirler Endeks Ortalamaları)

Bu yıl, raporda da görüleceği üzere, büyükşehirlerin dışındaki illeri kapsayacak bir endeks modeli daha kurgulandı. "İGE/SKA-Büyükşehirler"de uyguladığımız metodoloji ve göstergelerle modellenen "İGE/SKA-İller", 51 ili kapsamaktadır. Burada, yerel yönetim göstergelerinde il belediyeleri dikkate alınmıştır. Ancak iki endeksin sonuçları birbiriyle karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmemelidir. Endeks hesaplama sürecinde kullanılan ortalama, standart sapma, maksimum ve minimum verilerin büyükşehirler ve iller kümesinde farklı değerler olmasından dolayı her endeks kendi kapsamındaki şehirler düzeyinde incelenmelidir.

"İGE/SKA-İller" sonuçlarına bakıldığında, büyükşehir olmayan 51 şehir içinde ilk sırada Çanakkale'nin geldiği görülmektedir. Çanakkale'yi sırasıyla Edirne, Isparta, Yalova, Sivas ve Nevşehir izlemiştir. Endekste en son sırada yer alan iller ise, Şırnak, Ağrı ve Hakkari'dir. Ana endeks ölçeğinde 51 şehir arasında en yüksek skor 59.24, en düşük skor 36.49, ortalama skor ise 47.94'tür. Ortalamanın üstünde 29 şehir yer alırken, ortalamanın altında 22 şehir sıralanmıştır.

Endeks sonuçları alt bileşenler açısından değerlendirildiğinde, ortalama değer en düşük olduğu alanların başında "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı"nın geldiği gözlenmektedir. "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji" ile "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", ortalamanın düşük olduğu diğer alanlardır. Ortalama değerlerin yüksek olduğu alanlar ise, "Güvenli Şehir" ile "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" bileşenleridir. Büyükşehirlerde olduğu gibi, geri kalan şehirlerde de ekonomi ve çevre temelli bileşenlerde insani gelişme açısından eksikliklerin olduğu gözlenmektedir. Endeks bileşenlerindeki maksimum ve minimum değerlerin farklarına baktığımızda, en yüksek farkın yine "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" alanında olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum özellikle sanayi ve altyapının, şehirler arasındaki dengesizliğin yüksek olduğu alanlardan biri olduğuna işaret etmektedir. Yine şehirler arasındaki makasın açıldığı diğer başlıklar ise, "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", "Nitelikli Eğitim" ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği"dir. Buna karşılık "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" bileşeni, makasın oldukça daraldığı, birbirine yakın skorların alındığı, şehirler düzeyinde bölgesel dengenin daha etkin olduğu bir bileşen olarak karşımıza çıkmaktadır. "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" alanı, büyükşehirlerde de bölgesel dengenin diğer bileşenlere göre daha tutarlı olduğu bir alandır.

(Grafik 2: İGE/SKA-İller Endeks Ortalamaları)

Her iki endeks, alt endeks boyutunda incelendiğinde, birtakım göstergelerin iller arasındaki farklılıkları ortaya çıkardığı ve endeks sonuçlarında belirleyici role sahip olduğu gözlenmektedir. Çok kriterli karar verme yöntemlerinden "Gri İlişkisel Analiz" yöntemiyle yapılan analize göre endekste kullanılan göstergeler endeksi belirleme gücü açısından sınıflanmıştır. "Eşitsizliklerin Azaltılması" başlığında öne çıkan göstergeler, internet aboneliği oranı, yoksulluk sınırı, yoksul sayısı ve işgücüne katılma oranı olarak sıralanmıştır. "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" alt endeksinde yaş bağımlılık oranı, hava kirliliği verileri ve göç hızı göstergeleri belirleyici olmuştur. "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji" alanında göstergeler arasında elektrik ve su tüketimi, yenilenebilir enerji kaynakları, yerel yönetimlerin iklim krizine yönelik aldıkları aksiyonlar öne çıkmaktadır. "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme" başlığında kadın istihdamı, iş kazası yoğunluğu, kadın işsizlik oranı göstergeleri öne çıkmıştır. "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" endeksinde lojistik verileri, ulaşım altyapısı, girişimcilik ve inovasyon merkezlerinin yoğunluğu, endeks sonucunun ana belirleyicileridir. "Nitelikli Eğitim" alanında 3-5 yaş arası okul öncesi okullaşma oranı, derslik başına düşen öğrenci sayısı ve mesleki eğitim kursları, iller arasındaki farklılıkların öncelikli nedenleri olarak ortaya çıkmaktadır. "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" başlığında öne çıkan

göstergeler, adölesan (ergen gebeliği) doğurganlık oranı, intihar oranı ve bebek ölüm hızıdır. "Güvenli Şehir" alt endeksinde cinsel saldırı ve istismar suçlarının yoğunluğu, trafik kazaları ve cinayet verileri belirleyici göstergelerdir. "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" başlığında ise, kadın cinayetleri, kız çocuk evlenme oranları ve yerel yönetimlerde kadın temsiliyeti endeks sonucunu belirlemede öne çıkan göstergeler olarak yer almıştır.

Büyükşehirleri kapsayan "İGE/SKA-Büyükşehirler" ve illeri kapsayan "İGE/SKA-İller" sonuçları birlikte değerlendirildiğinde, özellikle "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme" ile "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji" alanında önemli yoksullukların olduğu gözlenmektedir. Bahsi geçen başlıklar her iki endekste de en düşük ortalama değerlere sahip alanlar, aynı zamanda bölgesel dengesizliğin de yüksek olduğu alanlardır.

Aslında bu sonuç, pandemi sonrası karşılaşılan küresel krizin de bir yansıması olarak düşünülebilir. Artan istihdam sorunu, hane gelirini ve geçimini etkileyen olumsuz gelişmelerle birleştiğinde insani gelişme hızının yavaşlamasına neden olmaktadır. Öte yandan, iklim krizinin gün geçtikçe üstel bir ivmeyle karşımıza çıkardığı türev sorunlar, insani gelişmenin önüne set koyan diğer bir önemli faktördür. Bu noktada atılacak adımlarda veriye dayalı modellerin dikkate alınması, izleme sistemlerinin hayata geçirilmesi ve bu süreçlerin yerel düzeyde başlatılması önem arz etmektedir. Bu amaçlarla kurgulanan İGE modeli ve endeksleri, yerel yönetimler başta olmak üzere kamusal karar alma sürecindeki tüm paydaşlara bir altlık sağlama misyonunu üstlenmiştir. Bu misyon ve motivasyonla hazırlanan raporun okurlara faydalı olması dileğiyle.

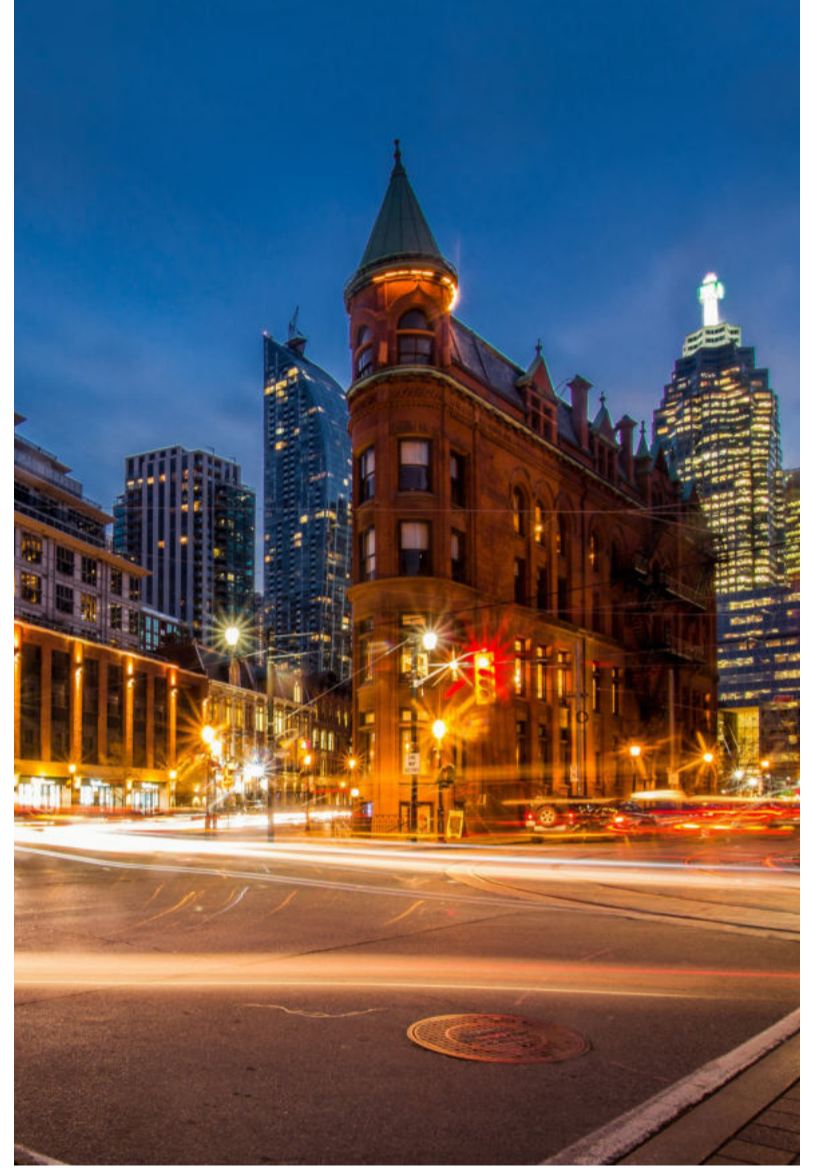

KENT ENDEKSLERİNDE DÜNYA ÖRNEKLERİ

TORONTO, KANADA

<https://curiocity.com/toronto-was-just-ranked-the-2nd-safest-city-in-the-world/>

Toronto, The Economist'in 2021 yılı için hazırladığı Güvenli Şehirler Endeksi'nde üst sıralarda yer aldı, dünya genelindeki 60 büyük kent arasında ikinci sıraya yerleşti. Economist Intelligence Unit (Ekonomist İstihbarat Birimi) tarafından her yıl yayımlanan rapor, kentleri çeşitli faktörlere göre analiz ediyor. The Economist, bu yılki raporun dijital ve kişisel güvenlik, sağlık, altyapı ve çevre güvenliği olmak üzere beş alana, 76 alt göstergeye dayandığını belirtiyor. Toronto, 2021 sıralamasına dahil edilen Kanada'daki tek kent oldu. Rapor, pandeminin, insanlar kentlerde yaşamaya başladığından bu yana insanlığı vuran ilk küresel salgın olması nedeniyle, güvenlik önceliklerini değiştirdiğini açıklıyor. Sağlık güvenliği her zamankinden daha fazla önemseniyor. Evden çalışmanın yaygınlaşmasıyla birlikte dijital güvenlik de yeni dönemde önem kazanıyor. Toronto, çevre ve altyapı güvenliğinde 2. ve 4. sırada yer aldığı için küresel lider konumunda. Yıllar içinde sıralamada yükselen Toronto, 2015'te 18., 2017'de 4. ve 2019'da 6. sırada yer aldı. Bu raporda en üst sıralarda yer alan kentlerin hepsinin iki ortak noktası var: Daha yüksek gelir ve şeffaflık. daha yüksek gelir, kentin, güvenliği artırmaya yönelik girişimleri finanse etmesine yardımcı oluyor, "Temiz yönetim, bir kentin güvenli olması için temel bir gerekliliktir," diyor.

STOCKHOLM, İSVEÇ

<https://nordsip.com/2020/02/25/environmentalist-stockholm-makes-cities-index-top-30/>

Stockholm, çevreci kimliği sayesinde Schrodgers'in Küresel Şehirler Endeksi'nde ilk 30'a girmeyi başardı. British Asset Management (İngiliz Varlık Yönetimi) tarafından hazırlanan endeks, küresel gayrimenkul yatırımları için ekonomik açıdan en güçlü kentleri üç boyuta göre sıralıyor. Stockholm, ilk kez çevresel bir ölçüt içeren endeks metodolojisinin revize edilmesi nedeniyle endekse eklendi. Çevresel etki puanı, hangi kentlerin en düşük çevresel risklere sahip olduğunu ölçüyor. Daha önce toplam endeks sadece ekonomik etki puanıyla üniversite etki puanını içeriyordu. Schrodgers Küresel Gayrimenkul Değerler Eş Başkanı Tom Walker, "Stockholm, Schrodgers Küresel Şehirler Endeksi'nde ilk 30'a giren ilk İskandinav kenti oldu. Bunun nedeni, kentin güçlü ekonomisi ve çevresel etkileri azaltma konusundaki kararlılığıdır," dedi. Walker, Stockholm'un 2040 yılına kadar dünyanın ilk iklim pozitif kenti olma hedefinin altını çiziyor. Schrodgers sıralamasını etkileyen bir başka girişim de kentin birçok veri merkezi tarafından üretilen ısı gibi enerji atıklarını evleri ve işyerlerini ısıtmak için kullanması oldu. Bu girişim, enerji, altyapı ve ulaşım alanlarında 12 akıllı kent çözümünü entegre etmek ve göstermek için kentleri, endüstriyi bir araya getiren "GrowSmarter" projesinin bir parçası olarak finanse edilen bir ısı pompası tesisi tarafından sağlandı. Walker, "Stockholm, fiziksel risklerin ve refah risklerinin düşük olma olasılığı açısından şanslı. İsveç hükümeti tarafından belirlenen çeşitli ulusal hedeflerden politika için güçlü bir puan alacağı açıktır," dedi. Stockholm, Küresel Şehirler Endeksi'ne göre 2019 yılında 17 basamak birden yükseldi, geçtiğimiz kasım ayında Barselona'da düzenlenen Smart City Expo Dünya Kongresi'nde "yenilikçilik, açıklık ve bağlanabilirlik" alanlarında Akıllı Şehir 2019 Ödülü'ne layık görüldü.

LONDRA, İNGİLTERE

<https://www.schrodgers.com/en/global/media-relations/media-centre/london-retains-its-crown-in-the-schrodgers-global-cities-index-2022/>

Londra, Schrodgers Küresel Şehirler Endeksi'nde üst üste iki yıl zirvedeki yerini korudu. Birleşik Krallık'ın başkenti, bir dizi alanda yüksek puan aldı ve inovasyon konusunda küresel benzerleri arasında birinciliğe yerleşti. Londra'nın dünya standartlarındaki üniversiteleri ve kapsamlı toplu taşıma ağı da bu başarıyı destekledi.

Schrodgers Küresel Şehirler Endeksi, dört ölçüt (ekonomik, çevresel, inovasyon ve ulaşım) kullanarak en iyi küresel kentleri belirliyor. Endeks, ekonomik dinamizm, dünya standartlarında üniversiteler, ileri görüşlü çevre politikaları ve mükemmel ulaşım altyapısı kombinasyonuna sahip olan kentleri sıralıyor. Bu faktörler, yüksek maaşlı çalışanları çekmeye ve ekonomik büyümeyi desteklemeye yardımcı oluyor. Özellikle üniversiteler, yüksek nitelikli mezunlar daha fazla para kazandığı ve daha yüksek oranda vergi geliri sağladığı için bir şehrin gelecekteki refahının ayrılmaz parçası olarak kabul ediliyor.

SİNGAPUR

<https://www.edb.gov.sg/en/business-insights/insights/singapore-is-world-s-smartest-city-for-the-third-year-imd-smart-city-index.html>

Singapur, bu yılki Akıllı Şehir Endeksi'ne göre üçüncü kez dünyanın en akıllı kenti oldu. Institute of Management Development ve Singapur Teknoloji ve Tasarım Üniversitesi tarafından yayımlanan endeks, 118 kenti ne kadar "akıllı" olduklarına göre sıralıyor. Akıllı kent, kentleşmenin faydalarını artırmak ve eksikliklerini azaltmak için teknolojiyi uygulayan kentsel bir ortam. Akıllı Şehir Endeksi, teknolojinin hayatlarını nasıl iyileştirdiğine dair kent sakinlerinin görüşlerini dikkate alıyor. Geçtiğimiz temmuz ayında her kentten yaklaşık 120 vatandaşla anket yapıldı.

IMD Akıllı Şehir Gözlemevi Başkanı Dr. Bruno Lanvin, The Straits Times'a verdiği demeçte, Singapur'un başarısının hem kent hem de ulusal düzeyde e-devlet hizmetlerinde, eğitim ve insan merkezli kentsel stratejilerde izlediği politikalarından kaynaklandığını belirtti. Dr. Lanvin, Singapur'un "Sars" krizinden geçtiğini ve Covid-19 salgınına, dünyadaki diğer kentlere kıyasla, daha hazırlıklı olduğunu belirtti, "Daha yüksek sosyal uyum derecesi ve virüsün nasıl dolaştığının yakından izlenmesine olanak tanıyan dijital uygulamaların varlığı da bir faktördü," dedi. Ancak bulgulardan, pandeminin Singapur'daki anket katılımcılarını nasıl etkilediği sonucunu çıkarmak için henüz erken olduğunu da ifade etti.

Bu yılki sıralama, her kentin toplam puanı, ankete katılan vatandaşların yanıtları kullanılarak hesaplandı, son yanıtlara ağırlık verildi. IMD Dünya Rekabetçilik Merkezi'nin baş ekonomisti ve operasyon müdürü Christos Cabolis, bu yöntemin değişkenliği azaltmaya yardımcı olduğunu söyledi. Christos Cabolis, "Ayrıca, bir kentin sakinlerinin örneklediği iki zaman arasındaki dönem için 'ortalama' alınmasına da yardımcı oluyor," dedi. Sıralamada, sağlık, eğitim ve yaşam standartları temelinde ülkeleri sıralayan BM Kalkınma Endeksi'nden alınan ekonomik ve sosyal veriler de dikkate alınıyor. Bu yılki Akıllı Şehir Endeksi'nin araştırmacı ekibinin ulaştığı bulgular, uygun fiyatlı konuta erişim konusunda dünya çapında endişe yaşandığını gösterdi. Ancak daha iyi hava kalitesi ve sağlık hizmetlerine erişim, Covid-19 pandemisinin ortaya çıkmasından bu yana dünya çapındaki kentlerin önceliği oldu.

İSVİÇRE

<https://www.swissinfo.ch/eng/geneva-and-zurich-climb--world-s-most-liveable-cities--ranking/47697906#:~:text=Stability%2C%20healthcare%20and%20culture&text=Zurich%20and%20Geneva%20both%20scored, fare%20well%20in%20the%20survey>

The Economist'ın yıllık raporuna göre dünyanın yaşanabilecek en iyi üçüncü ve altıncı kentleri, Zürih ve Cenevre. Economist Intelligence Unit'in (Ekonomist İstihbarat Birimi) son sıralamasında Zürih, 2021'deki benzer bir araştırmaya kıyasla yedinci sıradan -Kanada'nın Calgary kentiyile paylaşarak- üçüncü sıraya yükseldi. Cenevre ise, iki basamak yükseldi, sekizinci sıradan altıncı sıraya çıktı. EIU endeksi, 172 kentteki (önceki yıl 140) yaşam koşullarını 30'dan fazla faktöre göre değerlendiriyor. Bu faktörler beş kategoride toplanıyor: İstikrar, sağlık hizmetleri, kültür ve çevre, eğitim ve altyapı. Zürih ve Cenevre, sağlık hizmetleri alanında en yüksek puanları aldı. Ayrıca her iki kent de istikrar ve altyapı açısından üst sıralarda yer aldı. En zengin ülkelerin orta büyüklükteki kentleri ankette iyi bir performans sergileme eğiliminde. The Economist, ilk on kentin, pandemi kısıtlamalarının az olduğu kentler arasında yer aldığını belirtti. Çünkü okullar, mağazalar, restoranlar ve müzeler yeniden açıldı, pandemi kaynaklı hastaneye yatışlar azaldı. Bu, sağlık kaynakları ve hizmetleri üzerindeki baskıyı azalttı.

BERLİN, ALMANYA

<https://www.refire-online.com/markets/berlin-takes-one-of-the-top-spots-in-savills'-resilient-citi/>

Berlin, Savills'in bu ay yayımladığı Dayanıklı Şehirler Endeksi 2022'de 7 basamak yükseldi, 7. sıraya yerleşti, Londra (2.) ve Paris (11.) ile birlikte ilk 20'de yer alan üç Avrupa kentinden biri oldu. Savills Almanya Araştırma Müdürü Matthias Pink, "Berlin, Alman şirketleri ve uluslararası şirketler için bir mükness olduğunu kanıtlamaya devam ediyor," dedi. Şirketlerin inovasyon dinamiklerinden ve geniş yetenek havuzundan faydalanmak isteyenler Berlin'e yerleşiyor. Berlin'e yönelik ilgi azalmıyor. The Grounds Real Estate Development AG (The Grounds Gayrimenkul Geliştirme Şirketi), Berlin'in güneyindeki Blankenfelde'de geliştirilecek bir projenin %51'lik hissesini, projede ortak girişim ortağı olacak Deutsche Habitat GmbH'den satın aldığını duyurdu. 32.000 metrekarelik üç katlı 186 konut birimi inşa etmek için yaklaşık 100 milyon avruluk yatırım yapılacak. İnşaatın, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde başlaması ve 2024 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanıyor. The Grounds Genel Müdürü Arndt Krienen, "Berlin, Brandenburg Havaalanı'na yakınlığı, ulaşım bağlantıları, mevcut altyapı ve inşaat arsasının satın alınması lehine konuşuyor. Satın alma süreci, büyümemiz için önemli bir kilometre taşıdır. Yılın başında Erkner'de gerçekleştirdiğimiz 34 yarı müstakil konut satışının ardından Berlin'in çevresindeki cazip bölgelerde konut projeleri geliştirme stratejimizi sorunsuz bir şekilde sürdürüyoruz," dedi.

FARK YARATAN PROJELER: KURU TARIM CANLANDIRMA PROJESİ

"TÜRKİYE TARIMINI YENİDEN YAPILANDIRIYORUZ"

RÖPORTAJ

YILMAZ
BÜYÜKERŞENEskişehir Büyükşehir
Belediye Başkanı

Kuru Tarım Canlandırma Projesi'nden bahseder misiniz? Projenizin amacı nedir?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: Öncelikle kuru tarımın ne olduğuna dair bilgi vermek isterim. Tarla tarımının üç uygulama türü vardır: Kuru, sulu ve nemli tarım. Kuru tarım, yıllık yağışın 400-500 mm.'den az veya yıllık yağış ortalamasının düzensiz olduğu, bitki vejetasyon süresinde 200-250 mm. yağış düşen yerlerde uygulanır. Yağış suyu toprakta biriktirilir, fazla su istemeyen bitkiler kullanılır ve sulama yapmadan bitki yetiştirilir.

Çöller, tarım dışı alanlar kabul edildiğinde, kara alanlarının %10'u, yani 15 milyon kilometrelik alan su yetersizliği yaşıyor. Kuraklık, yıllık yağışın, yıllık toplam buharlaşmadan az olmasıdır. Mevsimsel kuraklık yaşanan yerlerde sulamayla pek çok ürünün tarımı yapılabilir. Kurak bölgelerde ise, toprakta nem biriktirerek tarım yapılabilir. Yıllık yağışın bir kısmının buharlaşması önlenerek, toprağın nemli kalması sağlanarak tahıl tarımı yapılabilir. Bu sisteme, "kuru tarım" adı verilmektedir.

Kuru Tarım Canlandırma Projesi'nin amacı, küresel ısınmaya bağlı olarak yağışların azaldığı, kuraklık gerçeğiyle karşı karşıya olan ülkemizin kuru tarım modelini uygulamaya başlamasıdır. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'de tohum ıslah çalışmalarının başladığı yer Eskişehir'dir. Türk tarımına katkıda bulunan Sayın Ali Numan Kırac, Atatürk'ün emriyle ABD'ye gitmiştir ve orada incelemelerde bulunmuştur. Türkiye'ye döndükten sonra Eskişehir'de "Kuru Ziraat Deneme İstasyonu" kurmuştur ve Türkiye'nin ihtiyaçlarına uygun bir tarım modeli geliştirmiştir. Eskişehir, tarım kültürünün şekillendiği bir kent olmuştur. Bu üretim modeli sayesinde tarımsal üretim artmıştır. Biz, yaklaşık 100 yıl önce mayalanan bu kültürü yeniden canlandırmak, çiftçilere kuru tarımın önemini anlatmak istiyoruz. Kırsal alanların varlığının sürdürülmesi, kırsal yoksulluğuyla mücadele edilmesi ve ana besin kaynağı olan buğdayın korunması açısından değerli olan bu tarım modelini belediyemize ait 1.000 dekarlık alanda kullanıyoruz, bu alana buğday ekıyoruz.

Atıl durumdaki arazileri değerlendirmek amacıyla bu arazileri ekiyoruz, elde ettiğimiz ürünlerle çiftçilere destek oluyoruz. Amacımız, artan maliyetler karşısında zorlanan üreticilerin üretmeye devam etmesini sağlamak.

Projenin hazırlık süreci, kapsamı, içeriği, hedef kitlesi, bölgeye ve Eskişehir'e katkısı hakkında bilgi verir misiniz?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: Mülkiyeti belediyemize ait olan 1.000 dekarlık alana kuru tarım modeliyle buğday ekıyoruz. Hedefimiz, ata tohumlarını toprakla buluşturmak, Türkiye'yi buğday ithal eden ülke konumundan çıkarmak. Karakılçık buğdayı tohumlarının yetiştirilmesinde ve ulaştırılmasında İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ve Sayın Tunç Soyer'e bir kez daha teşekkür ediyorum.

Türkiye, iki-üç ülkeyi daha rahatlıkla doyuracak tarım topraklarına sahip. Önemli olan, yıllık yağış ortalaması normalin altında kalan ve düzensiz yağış alan tarım arazilerinden en yüksek verimi alabilmek. Bu kapsamda sadece Eskişehir'e değil, ülkemize katkıda bulunmak için çalışıyoruz. Kuru tarım modeliyle üretim çalışmalarımız başarılı olursa, bu modeli ülke çapında uygulayabiliriz. Ülkenin tarım politikasını elbette belediyeler belirlemeyecek.

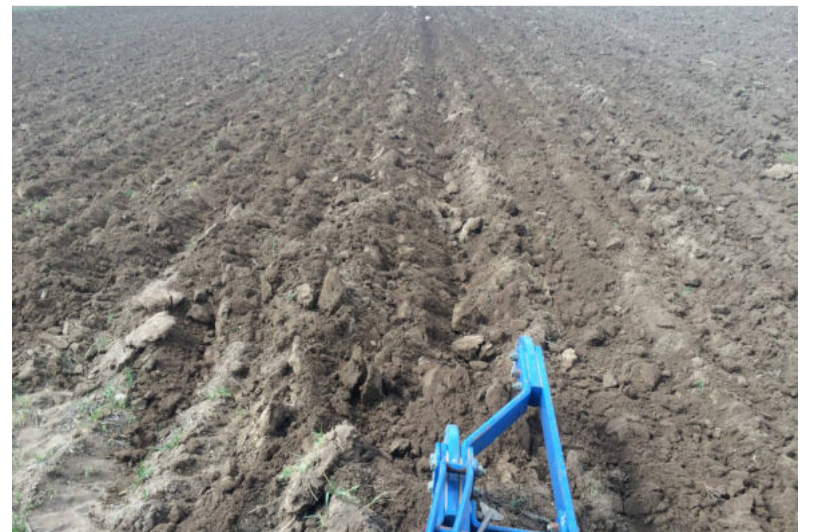
Biz, örnek bir modeli uygulamaya çalışıyoruz. Bu amaçla geçtiğimiz günlerde Eskişehir'de önemli bir sempozyum düzenledik. Sempozyuma yurtdışından ve yurtdışından uzmanlar, akademisyenler katıldı. Sempozyumun, Türkiye tarımının yeniden yapılanması sürecine katkıda bulunacağını düşünüyorum. Tarım Gıda Etiği Derneği (TARGET) işbirliğiyle iki gün süren "Kuru Tarım, Yeniden" adlı uluslararası sempozyuma ev sahipliği yapmaktan onur duydum. Sempozyumun açılışına, CHP Genel Başkan Tarım Politikaları Başdanışmanı, PM üyesi ve Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, CHP İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, CHP Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve Utku Çakırözer katıldı. Onur konuşumuz ise, Türkiye'de kuru tarımın ortaya çıkmasını sağlayan Sayın Ali Numan Kırac'ın oğlu Sayın İnan Kırac'tı. Biliyorsunuz, Ali Numan Bey'e "Kırac" soyadını Atatürk vermiştir. Tarım ve Gıda Etiği Derneği Başkanı Prof. Dr. Cemal Taluğ, sempozyumun açılış konuşmasını yaptı. Sempozyumun ikinci gününde, Ali Ekber Yıldırım, "İklim Krizi, Su Sorunu ve Kuru Tarım" başlıklı sunum yaptı. Uluslararası Kurak Alanlarda Tarımsal Araştırma Merkezi (ICARDA) Fas Ofisi'nden Dr. Mina Devkota-Wasti, "ICARDA'nın Kuru Tarım Alanındaki Agronomi Çalışmaları", Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezi (CIMMYT-Meksika) Küresel Buğday Programı Direktörü Dr. Hans-Joachim Braun da "Yarı-Kurak Alanlarda Buğday Islahı ve Geleceğe Bakış" konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İrfan Özberk başkanlığındaki oturumda ise, BM FAO Türkiye Bozkır Ekosistemlerinin Korunması ve Sürdürülebilir Yönetimi Projesi Ulusal Proje Koordinatörü Nihan Yenilmez Arpa, "Anadolu'nun Bozkırları ve Bozkırda Yaşam", Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Yusuf Ersoy Yıldırım, "Yağışa Bağlı Tarımda Toprak Suyunun Korunması" konularında sunum yaptı. Sempozyumun son oturumunda, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi, ünlü arkeolog Prof. Dr. Mehmet Özdoğan, "Anadolu'da Tarımın Başlangıcı ve Çeşitlenerek Yaygınlaşma Sürecinin Toplumsal Düzene Yansımaları", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Erdem Denk de "Ne Ekersek Onu Biçiyoruz: Bir Eşit(siz)lik Aracı Olarak Tarım" konularındaki sunumlarını paylaştı. Katılımcıların listesi bize gösteriyor ki, kuru tarım modeli hâlâ dünyanın dikkatini çekiyor.

Projeyi planlarken bütçe, yatırım, kaynak ve mevzuat açısından herhangi bir zorluk yaşadınız mı? Yaşadıysanız, bu zorlukları aşmak için hangi çalışmalar yaptınız?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: İstedığımız bütçeyi elbette ayıramıyoruz. Çünkü belediyelerin farklı alanlarda hizmet sunmak ve proje üretmek gibi sorumlulukları var. Kentin altyapısıyla üstyapısında, yollarında, sokaklarında, suyunda, yeşil alanlarında, vatandaşların hayatında 7/24 biz varız. Az ve sınırlı bütçelerle önemli işler yapılabileceğini gösteriyoruz. Belediyemizin kırsalda atıl durumda arazileri var. Bu arazilerin üretime kazandırılması için projeler yapıyoruz. Atıl durumdaki arazilerde buğday, çavdar, yulaf üretiyoruz,

yerli tohum temin ediyoruz, çiftçilere ücretsiz hayvan yemi dağıtıyoruz. Çalışmalarımıza 2017 yılından bu yana devam ediyoruz. Tarımsal üretimi ve ipekböcekçiliğini geliştirmek için dut fidanı, lavanta gibi ürünlerle çiftçilere destek verdik. Küçükbaş ve büyükbaş hayvan desteği sağladık. Bu süreçte mevzuat açısından sorun yaşamadık. Tarımı destekleme projelerimizi çeşitlendireceğiz.

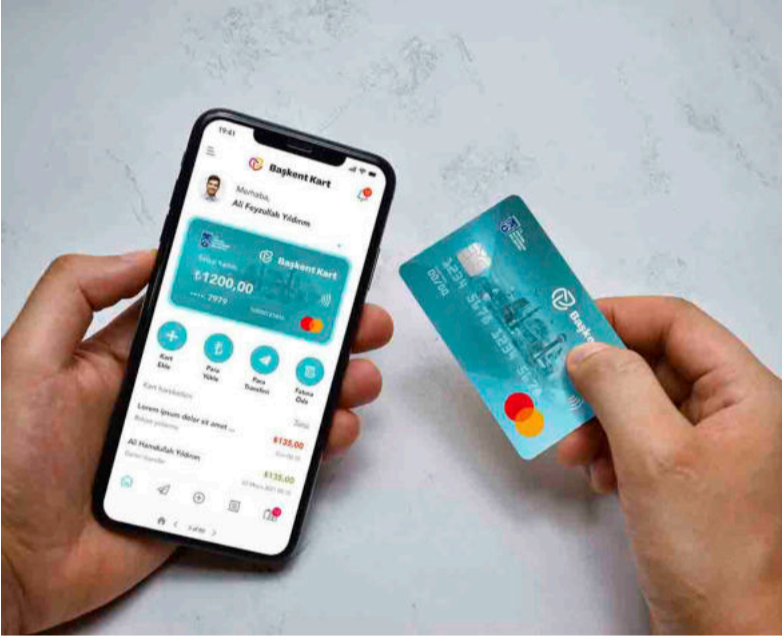
Türkiye, 20 yıl öncesine kadar tarımsal üretimde kendine yeten altı-yedi ülkeden biriydi. Ancak son yıllarda bu özelliği yitirdik. Yurtdışından buğday ithal etmeye başladık. Mercimek, fasulye, sarımsak, hatta saman ithal ediyoruz. Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş gösterdi ki, ileride belki de paramızla satın alacak tarımsal ürün bulamayacağız. Kimse kimseye ürün satamayacak hâle gelecek. İşte o zaman, betonlaştırdığımız verimli tarım arazilerine bakıp pişman olmak işe yaramayacak. Karnınızı, insanınızı buğdayla doyurabilirsiniz, ama betonla doyuramazsınız. İnsanlık, tarımsal üretimle birlikte gelişmeye, yeni uygarlıklar, medeniyetler kurmaya başladı. Umarım böyle bir süreç tersten yaşanmaz.

"İNSANİ GELİŞMEYE ODAKLANAN HEDEFLERİMİZİ GERÇEKLEŞTİRİYORUZ"

İnsani Gelişme Vakfı, "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunu Ekim 2022'de yayımladı. Raporun hangi endekslerinde yer alıyorsunuz?

MANSUR YAVAŞ: "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" ve "Nitelikli Eğitim" endekslerinde 30 büyükşehir arasında ilk sırada yer aldık. Bu çalışma 30 büyükşehir arasında yapıyordu, bu yıl 51 kent de eklendi ve 81 kent yarıştı. Aldığımız sonuç bizi gerçekten mutlu ediyor, çünkü çalışma arkadaşlarımızla beraber Ankara'nın bir başkent olarak hak ettiği değeri görmesi, her kategoride ilk sıralarda yer alması için çalışıyoruz.

İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığınız çalışmalardan bahseder misiniz?

MANSUR YAVAŞ: Göreve başladığımız günden bu yana halk sağlığının korunması için belediyemizin Sağlık İşleri Daire Başkanlığı'yla, zabıta ekipleriyle birçok projeye imza attık. Ülkemizin ekonomik durumu ortada. İhtiyaç sahibi vatandaşların yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla sosyal yardım hizmetlerine önem veriyoruz. Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda çalışıyoruz. Özellikle insani gelişme açısından öncelik verdiğimiz hedeflerimiz var. Ankara'da kırmızı ışıkta cam silen, yatağa aç giren, interneti olmadığı için eğitimine devam edemeyen çocuklar olmasını istiyoruz. Kırsal kalkınmayı, üretimi ve sanayiye teşvik edecek projelere imza atmaya çalışıyoruz.

Kırsal kalkınmaya yönelik desteğimizi önceki döneme göre yedi kat artırdık. Türkiye'de ilk kez ve sadece bizim uyguladığımız, KIRBİS adını verdiğimiz Kırsal Bilgi Sistemi'ni kurduk. Suni tohumlama işlemini gerçekleştirdik. "Başkent Çiftçi Kartı" uygulamasını hayata geçirdik. Nohut üretimini desteklemek için tohum desteği verdik. Kırmızı mercimek, buğday ve arpa tohumu dağıtarak üreticilere destek olduk. Çiftçilere gübre ve mazot desteğinde bulunduk. Sözleşmeli üreticilik modelini uygulamaya başladık. Hayvancılıkla uğraşan vatandaşlara da destek verdik. Manda, teke dağıtımını yaptık, yem bitkisi tohumu verdik. Yetiştirdiğimiz mısır silajlarını kadın üreticilere ücretsiz dağıttık. Üretim artması için sadece tarımsal kalkınmayı desteklemedik. Kentimizdeki sanayi bölgelerinin temsilcileriyle bir araya gelerek, ihtiyaçları doğrultusunda onlara destekte bulunduk. Ekonomi ve sanayi ne kadar güçlü olursa, Ankara'nın ve ülkenin kalkınmasına katkımız da o kadar büyük olur. Kariyer Merkezi aracılığıyla istihdama da katkıda bulunduk. Bilişim merkezleri açtık, açıyoruz. Türkiye'nin ilk yerel yönetim teknokentini kuruyoruz. Ankara ekonomisinin kalkınması ve dışa bağımlılığın ortadan kalkması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Bunları yaparken gençleri de unutmadık. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla birçok projeyi hayata geçirdik. İnternetin artık bir zorunluluk olduğu düşüncesiyle meydanlarda, parklarda ücretsiz WiFi noktaları kurduk. Otobüslerde ve otobüs duraklarında da internet var. Pandemi döneminde online eğitimde köylerdeki çocuklar internetsiz kalmasın diye köylere internet götürdük. Sosyal yardım alan ailelerin çocuklarına internet paketi verdik. Barınma sorunu yaşayan üniversite öğrencileri için geçici barınma evleri kurduk, belediyemizin imkânlarını onlar için seferber ettik. Çamaşır yıkama hizmeti veriyoruz, günlük sıcak yemek ikramında bulunuyoruz. Üniversite öğrencilerinin sabah erken saatlerde sıcak çorbayla güne başlaması için onları kampüs önlerinde karşılıyoruz. Kentimizde yaşayan gençlerin sorunlarını ve taleplerini dinlemeye özen gösteriyoruz. Gençlerle bir araya geliyoruz, öğrenci ve genç dostu bir kent için gençlerin görüşlerine başvuruyoruz. İstiyoruz ki, geleceğimizin teminatı gençler bu kentte rahat etsin ve eğitim hayatları bittiğinde başka kentlere ve ülkelere göç etmesin. Bunu, hayata geçirdiğimiz tüm projelerden daha fazla önemsiyoruz.

Yerel düzeyde insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında önümüzdeki dönem için hedefleriniz nelerdir?

MANSUR YAVAŞ: Kentlerde yaşamın giderek zorlaştığı bir dönemde kent sakinlerinin hayat kalitesini yükseltmek ve hizmet standartlarını iyileştirmek yerel yönetimlerin önceliği olmalı diye düşünüyorum. Belediyeler, vatandaşlara en yakın, vatandaşların yaşamını doğrudan etkileyen, kurumlar. Sürdürülebilir kalkınmadan bahsediyoruz, bunun için öncelikle çevremizde olup bitenleri iyi gözlemlemeliyiz ya da olan bitenden haberdar olmalıyız. Biz, bu anlayışa önem veriyoruz, belediyemizi bu şekilde geliştiriyor ve güncelliyoruz. Çağın gerisinde kalmamak da çok önemli. Kentlerde altyapıdan ulaşım, çevreden konut alanlarına, veri güvenliğinden enerjiye, insan kaynaklarından mali yönetime kadar her alanda sürdürülebilir bir yapının kurulması gerektiğine inanıyorum.

İNSANİ GELİŞME VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

**MANSUR
YAVAŞ**

Ankara Büyükşehir
Belediye Başkanı

Raporda yer aldığınız endekslerin sonuçlarına göre belediyenizde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini düşündüğünüz unsurlar var mı? Varsa, bu doğrultuda hangi çalışmaları yapmayı planlıyorsunuz?

MANSUR YAVAŞ: Yerel yönetimlerde hizmet standartları yükseltilebilir, kentin özelliklerine ve ihtiyaçlarına yönelik akıllı şehir stratejisi oluşturulabilir, bu stratejiye özel kaynaklar ayrılabilir. Katılımcı bir yaklaşımla yerel yönetimlerin, özel sektörün, üniversitelerin ve teknokentlerin, sivil toplum kuruluşlarının ve vatandaşların dahil olduğu bir süreç yapılandırılabilir. Çalışmalarımızı bu doğrultuda şekillendiriyoruz, şekillendirmeye de devam edeceğiz. Değişmeyen kuralımız, vatandaşların istemediği, ihtiyacı olmayan çalışmaları yapmamak.

"SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARINI ÖN PLANDA TUTUYORUZ"

İnsani Gelişme Vakfı, "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunu Ekim 2022'de yayımladı. Raporun hangi endekslerinde yer alıyorsunuz?

MUHİTTİN BÖCEK: İnsani Gelişme Vakfı'nın Ekim 2022'de yayımladığı "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" raporunda ana endekste üçüncü sırada yer alıyoruz. "İnsana Yakınsır İş ve Ekonomik Büyüme" endeksinde ilk sıraya yerleşme başarısını gösterdik. "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği", "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", "Güvenli Şehir", "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar", "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", "Eşitsizliklerin Azaltılması" endekslerinde yüksek skorlarla ilk sekize girdik. "Nitelikli Eğitim" endeksinde daha düşük bir performansımız var. "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" endeksinde ise, endeks ortalamasının altında yer aldık.

İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığınız çalışmalardan bahsedermisiniz?

MUHİTTİN BÖCEK: İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığımız çalışmalar arasında "Halk Et", "Halk Süt", "Halk Ekmek", çölyak hastalarına glutensiz gıda desteği, öğrenci yurdu, üniversite öğrencilerine ücretsiz su desteği yer alıyor. Ayrıca insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları arasında yer alan barış, adalet ve güçlü kurumlar başlığı çerçevesinde belediye hizmetlerinin online gerçekleştirilmesini sağladık. Şeffaf yönetim anlayışı doğrultusunda kamuoyuyla doğru ve eksiksiz bilgi paylaşıyoruz. Belediyemizin yıllık raporları vatandaşlarla paylaşıyoruz.

"İnsana Yakınsır İş ve Ekonomik Büyüme" endeksi kapsamında istihdam ofisimiz sayesinde iş arayanlarla, işverenleri bir araya getiriyoruz. Ayrıca sendikali, sendikası olmayan olarak ayırmadan personelimizin özlük haklarını karşılıyoruz. "Doğru işe, doğru çalışan" anlayışıyla çalışma ekonomisinin sürdürülebilir olmasını sağlıyoruz.

"Nitelikli Eğitim" endeksi dahilinde her ilçeye kreş yapıyoruz. Çiftçilere yönelik kooperatifçilik, budama ve aşılama, biyolojik ve biyoteknik mücadele eğitimleri düzenliyoruz. Çiftçilerin ürünlerinin satılmasına destek olmak amacıyla ürün fotoğrafçılığı, kompost yapımı, sıfır atık, ekolojik masallar gibi eğitimleri veriyoruz. Sürekli Eğitim Merkezleri'nde, lise ve üniversiteye giriş sınavları için eğitimlere devam ediyoruz.

"Sağlık ve Kaliteli Yaşam" endeksi doğrultusunda belediyemiz bünyesinde kurulan sağlık merkezinde, ağız/diş sağlığı, sünnet, evde bakım ve psikolog hizmeti veriyoruz.

"Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" endeksi kapsamında sanayi ve kent işbirliğini artıracak çalıştaylar düzenliyoruz, altyapı sorunlarını çözmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Sulu tarım için ihtiyaç duyulan tarımsal sulama altyapısını çiftçilerin hizmetine sunuyoruz. Gençlerin inovatif ve girişimci fikirlerini hayata geçirmek için Antalya Fikir Atölyesi'ne destek veriyoruz.

"Çevre ve Enerji" endeksi çerçevesinde vatandaşların temiz suya ulaşması için altyapı, bakım ve onarım çalışmaları yapıyoruz. Kanalizasyon ve yağmur suyu hatlarının yapımını tamamlıyoruz. Erişilebilir temiz enerji için belediyemizin binasının çatısına güneş enerjisi santrali inşa ediyoruz. Katı atıktan enerji elde ediyoruz, tesislerimizde temiz enerji kullanımına özen gösteriyoruz. "Sorumlu Üretim ve Tüketim" hedefi dahilinde üreticileri bilinçlendirme eğitimleri düzenliyoruz. Vatandaşlara, çevre bilinci ve sıfır atık konusunda eğitim veriyoruz. "İklim Eylemi" hedefini kapsayan çalışmalar doğrultusunda eylem planı oluşturduk, İklim Değişikliği ve Temiz Enerji Şube Müdürlüğü kurduk. "Karasal Yaşam" amacı kapsamında orman yangını felaketi sonrasında bölgenin tekrar ağaçlandırılması için bir milyonun üzerinde fidan diktik. Doğal yaşam alanlarını korumak amacıyla yürüyüş parkurlarında gerekli tedbirleri aldık, yürüyüş parkurlarını düzenledik. Peyzaj çalışmalarında kullanılmak üzere susuz çim ürettik.

"Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" hedefi dahilinde kent paydaşlarının görüş ve önerilerini alıyoruz, ortak akılla planlama yapıyoruz. Sur Yapı, Güneş Mahallesi ve Balbey kentsel dönüşüm planlarıyla güvenli ve ulaşılabilir konutları hak sahiplerine sunuyoruz, kentin estetik görünümüne de katkıda bulunuyoruz. Kırcami planlamasında da yöre halkının görüşlerini alarak, meslek odalarıyla birlikte plan yaparak süreci tamamlıyoruz.

"Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" hedefine odaklanan çalışmalar çerçevesinde eğitimler veriyoruz, çalışma hayatında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması için kadın kooperatiflerine destek oluyoruz. Kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarı konusunda acil eylem planı imzalayan ilk belediyeyiz.

Yerel düzeyde insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında önümüzdeki dönem için hedefleriniz nelerdir?

MUHİTTİN BÖCEK: İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında hayata geçireceğimiz projeler arasında sokak hayvanları bakımevi, Manavgat toptancı hali, 4. etap raylı sistem, Korkuteli Yaş Meyve Sebze Kurutma Tesisi, Gençlik Merkezi, Kaleiçi çevre düzenlemesi, Engelsiz Yaşam Evi, Sağlıklı ve Ekonomik Su Antsu Projesi, ulaşım ve imar planları, Halk Yem, Kırcami planı ve altyapısı, Sera Atıkları Projesi, Lara Kent Parkı, sahil projesi ve Atık Su Arıtma Master Planı yer alıyor.

İNSANİ GELİŞME VE
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

MUHİTTİN
BÖCEK

Antalya Büyükşehir
Belediye Başkanı

Raporda yer aldığınız endekslerin sonuçlarına göre belediyenizde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini düşündüğünüz unsurlar var mı? Varsa, bu doğrultuda hangi çalışmaları yapmayı planlıyorsunuz?

MUHİTTİN BÖCEK: Geliştirmemiz ve güçlendirmemiz gerektiğini düşündüğümüz konuları şöyle sıralayabilirim: "Nitelikli Eğitim" endeksinde görece düşük performansımızı artırmak için 19 ilçede yapmayı planladığımız kreşleri hızla tamamlayacağız. LGS, TYT ve AYT'ye giriş sınavları için eşit şartlara sahip olmayan gençlere yönelik düzenlediğimiz eğitimlerin yaygınlaştırılmasını sağlayacağız. Üniversiteyi kazanan gençlerin barınma sorununa çözüm bulmak için öğrenci yurtlarının kapasitesini artıracamız, ihtiyaç duyulan ilçelerde öğrenci yurtlarını yaygınlaştıracamız. Endeks ortalamasının altında kaldığımız "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" endeksi kapsamında sanayi kuruluşlarıyla işbirliklerinin verimini artıracamız, inovasyon merkezlerini hayata geçireceğimiz ve altyapı ihtiyaçlarını ivedilikle tamamlayacağız.

"YAŞAM KALİTESİNİ YÜKSELTECEK PROJELER PLANLIYORUZ"

İnsani Gelişme Vakfı, "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunu Ekim 2022'de yayımladı. Raporun hangi endekslerinde yer alıyorsunuz?

ZEYDAN KARALAR: İnsani Gelişme Vakfı'nın "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunda yer aldığımız endeksleri şöyle sıralayabilirim:

- "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma", (20. sıra, 47.77)
- "Eşitsizliklerin Azaltılması", (15. sıra, 47.06)
- "Güvenli Şehir", (9. sıra, 76.81)
- "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", (24. sıra, 34.81)
- "Nitelikli Eğitim", (24. sıra, 37.11)
- "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", (7. sıra, 60.15)
- "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", (12. sıra, 48.32)
- "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", (22. sıra, 38.83)
- "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar", (14. sıra, 53.52)
- "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği", (14. sıra, 60.97)

"Kamu-Özel Sektör İletişiminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında uluslararası fonlara erişim sağladık. Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) tarafından finanse edilen projeye katkıda bulunacak çalışmalar Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından yürütülüyor. 13-14 Mart 2021'de, "Adana Büyüme ve İstihdam Gündemini Konuşuyor: Adana'da Kamu-Özel Sektör İletişimiyle Vizyon Tayini", 21-22 Haziran 2021'de, "Daha Nitelikli İşler ve Daha Yaşanabilir Bir Adana", 27 Ekim 2021'de de "Yol Haritaları ve Taslak Proje Tekliflerinin Belirlenmesi Olası Geçici/Kalıcı Mekanizmalar: Çalışma Grupları, Sektör Grupları, Kurullar-Uygulama Tasarım" çalışmayı düzenlendi. Böylece Adana'da yaşam kalitesinin yükseltilmesi, insani gelişme hedefine ulaşılması ve sürdürülebilir kalkınma modeli geliştirilmesi amacıyla adımlar atıldı.

Yerel düzeyde insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında önümüzdeki dönem için hedefleriniz nelerdir?

ZEYDAN KARALAR: Adana'nın bereketli toprakları, havası, suyu, yeşili, tarihi dokusu ve değerleri bize emanet. Bunları korumak, geliştirmek ve gelecek nesillere aktarmak gibi sorumluluklarımız var. Gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılamayı, ekonomik ve sosyal hayatta denge kurmayı önemsiyoruz. Bu nedenle sürdürülebilir belediyecilik anlayışımız doğrultusunda çalışmaya devam edeceğiz.

İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığınız çalışmalardan bahseder misiniz?

ZEYDAN KARALAR: Sürdürülebilir belediyecilik anlayışımız çerçevesinde kaynaklarımızı verimli ve etkin kullanmaya çalışıyoruz. Yatırım harcamalarının artması, gelir-gider dengesizliği, plansız hizmetler nedeniyle bozulan mali yapımızı sürdürülebilir hâle getirecek önlemler aldık. Birleşmiş Milletler'in sürdürülebilir kalkınma amaçlarını da göz önünde tutarak çalışmalarımızı planlıyoruz, bu hedefleri performans kriteri olarak kabul ediyoruz, yerel düzeyde bu amaçları değerlendiriyoruz. Bu, dinamik bir süreç. Geçmişteki performansımızdan dersler çıkarıyor, kentimizin geleceğini planlıyor ve yatırım kararları alıyoruz. Dayanıklı altyapı inşa etmek, sürdürülebilir sanayileşmeyi teşvik etmek, eşitsizlikleri azaltmak, yerleşim birimlerini güvenli ve güçlü hâle getirmek, sürdürülebilir üretim ve tüketimi sağlamak, iklim değişikliği ve doğal afetlerle mücadele etmek, yeraltı/ yerüstü kaynaklarını, ekosistemi, ormanları, yeşil alanları korumak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Belediyemizi ve Adana Kent Konseyi öncülüğünde sürdürülebilir kalkınma amaçlarına ilişkin çalışma başlatıldı, Adana Kent Konseyi bünyesinde Bilim Kurulu oluşturuldu. Kentimizin kanaat önderleriyle, üniversitelerle, sivil toplum kuruluşlarıyla, meslek odalarıyla, muhtarlarla ve diğer paydaşlarla görüşmeler yapıldı, farkındalık oluşturma, sahiplenme, proje üretme ve yürütme faaliyetlerine başlandı.

İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

ZEYDAN KARALAR

Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Raporda yer aldığınız endekslerin sonuçlarına göre belediyenizde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini düşündüğünüz unsurlar var mı? Varsa, bu doğrultuda hangi çalışmaları yapmayı planlıyorsunuz?

ZEYDAN KARALAR: Belediyemizin vizyonu, misyonu ve ilkeleri doğrultusunda Adana'da yaşayan vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak, daha iyi bir kent ortamı yaratmak ve yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Katılımcı, şeffaf, adil, yenilikçi, üretken ve etkin sosyal demokrat belediyeciliğinin en iyi örneklerini sergilemeye devam edeceğiz. Vatandaş odaklı hizmet anlayışıyla herkese eşit mesafede duran, güçlü, insan ve çevre odaklı bir belediye olmak için endekslerde ortalamanın altında kaldığımız alanları geliştireceğiz. Ortalamanın üstünde olduğumuz endekslerde de daha üst sıralara çıkmak için çalışacağız. Belediyemizi Türkiye'nin güçlü yerel yönetimi yapmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

"SANAYİ VE SAĞLIK ALANINDAKİ PROJELERE AĞIRLIK VERİYORUZ"

İnsani Gelişme Vakfı, "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunu Ekim 2022'de yayımladı. Raporun hangi endekslerinde yer alıyorsunuz?

OSMAN GÜRÜN: Genel endeks sıralamasında altıncı sırada yer alıyoruz. "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", "Nitelikli Eğitim", "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" alt başlıklarında da yüksek değerlere sahibiz. "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", "Güvenli Şehir", "Sağlık ve Kaliteli Yaşam" endekslerinde büyükşehir ortalamasında yer aldık. "Eşitsizliklerin Azaltılması" endeksinde en düşük endeks skoruna sahibiz.

İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığınız çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

OSMAN GÜRÜN: Muğla, birbirinden farklı özellikleriyle gelişmişlik düzeyi en yüksek kentlerimizden biri. Muğla'da vatandaşların refah içinde yaşamasını sağlamak için çalışıyoruz. Muğla'yı turizm, tarım ve kültür alanında korumak ve geleceğe taşımak amacıyla birçok projeye imza atıyoruz. Muğla genelinde başlattığımız altyapı yatırımlarıyla daha güçlü ve sağlıklı bir kent yaratmak için çalışıyoruz. "Toprağını Satma Ürünü Sat" ve "Kırsalda Üret Kırsalda Tüket" sloganları doğrultusunda üreticilere ve kooperatiflere destek oluyor, birlikte üretiyor, birlikte kazanıyoruz. Çevreyi ve doğayı korumak için yenilenebilir enerjiden maksimum seviyede yararlanıyor, güneşten enerji üretiyoruz. Katı atık tesislerinde çöpten elektrik üretiyoruz. "Mavi Deniz Temiz Kıyılar" projesi kapsamında atık kabul tesisi ve atık alım tekneleriyle denizden sintine ve atık topluyoruz. İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma hedefi doğrultusunda Muğla'nın değerlerini koruyor, geleceğe sağlam adımlarla ilerliyoruz.

Yerel düzeyde insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında önümüzdeki dönem için hedefleriniz nelerdir?

OSMAN GÜRÜN: Muğla'da kimseyi ayırtmadan, eşit, adil ve güvene dayalı hizmetler üretiyoruz. Bu anlayışla çalışmaya devam edeceğiz. Vatandaşların hayat kalitesini yükseltmek amacıyla kentimize değer katacak projelerimizi hayata geçirmeye devam edeceğiz. İnsani gelişmenin temelinde sevgi, barış ve kardeşlik duyguları var. Muğla, sevgi dolu, hoşgörülü ve güler yüzlü insanların kenti. Bu kenti koruyarak geleceğe taşımak en önemli görevimiz.

İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

OSMAN GÜRÜN

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı

Raporda yer aldığınız endekslerin sonuçlarına göre belediyenizde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini düşündüğünüz unsurlar var mı? Varsa, bu doğrultuda hangi çalışmaları yapmayı planlıyorsunuz?

OSMAN GÜRÜN: Sanayi ve sağlık alanında geliştirmemiz gereken hususlar olduğunu görüyoruz. Yerel yönetimler, görevlerini yerine getirmek için çalışsa da, bu konunun ana görevlisi değil. Muğla'da tüm kurumlarla ortak akılla hareket edilmesi, yeni vizyon projelerinin hayata geçirilmesi için çalışılması, merkezî yönetimin de bu projelere destek vermesi gerektiğini düşünüyorum. Özellikle eğitim alanındaki çalışmaları geliştirmeliyiz. Sürdürülebilir eğitim sisteminin oluşturulması oldukça önemli. Muğla'nın hamurunda birlik ve beraberlik var, bunu ülke geneline yaymalıyız ve birbirimize güvenmeliyiz. Biz, Mustafa Kemal Atatürk'ün yolunda aydınlık yarınlara ulaşmak için hep birlikte umutla çalışmaya devam edeceğiz.

"ORTAK AKIL VİZYONUyla HAREKET EDİYORUZ"

İnsani Gelişme Vakfı, "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunu Ekim 2022'de yayımladı. Raporun hangi endekslerinde yer alıyorsunuz?

MEHMET SİYAM KESİMOĞLU: "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma" ana endeksi kapsamında "Eşitsizliklerin Azaltılması", "Güvenli Şehir", "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme", "Nitelikli Eğitim", "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" endekslerinin kategorilerinde yer alıyoruz.

İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığınız çalışmalardan bahseder misiniz?

MEHMET SİYAM KESİMOĞLU: Çalışmalarımızı "insani gelişme" hedefi doğrultusunda planladık. "Güvenli Şehir" endeksinde ön plana çıkıyoruz. Bu, kentimiz için bir avantaj. Kentimizde yaşayan vatandaşlar, kentimize gelen misafirler, üniversite öğrencileri Kırklareli'yi "güven" duygusuyla eşdeğer tutuyor. Biz de güven duygusunu artıracak çalışmalar yapmaya özen gösteriyoruz. Bu konudaki en büyük destekçimiz de Kırklareli halkı.

"Sürdürülebilir Çevre ve Enerji", "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği", "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı", "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme" endekslerinde üst sıralarında yer alıyoruz. Bu endeksler kapsamında projeler geliştiriyoruz, toplumsal ve sosyal refaha katkıda bulunuyoruz.

Vatandaşlarla iletişim hâlindeyiz. Göreve geldiğimiz günden ortak akılla ilerliyoruz. Belediyemizin meclis üyeleri, birim müdürleri, idari personeli, emekçileriyle birlikte yaşanabilir bir Kırklareli için çalışıyoruz.

2019 yılında Avrupa Konseyi, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin Avrupa Yerel Demokrasi Haftası kapsamında verdiği "12 Yıldız Şehri" unvanına layık görüldük. Aynı ödülü 2020 yılında da almaya hak kazandık. 2021 yılında Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi tarafından Avrupa Diploması'yla ödüllendirildik. Söz konusu diploma, Avrupa idealini geliştirmekte faal olan kentlere Avrupa Konseyi tarafından verilen bir ödül olarak biliniyor.

Sosyal yardım hizmetlerini sürdürüyoruz, vatandaşların sorunlarına nitelikli çözümler buluyoruz. "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme" endeksine katkıda bulunuyoruz. "Eşitsizliklerin Azaltılması" endeksi çerçevesinde kadınlara pozitif ayrımcılık yapmayı sürdürüyoruz. Üretici kadınların ürünlerinin sergilenmesi ve satılması için stantlar kurduk. Dezavantajlı grupları toplumsal yaşama dahil etmek amacıyla kurumlara protokoller imzalıyoruz.

"Sürdürülebilir Çevre ve Enerji" endeksinde çalışmalarımızın olumlu sonuçlarını gördüğümüz için mutluyuz. Çöpten elektrik üretmeye devam ediyoruz. Geri dönüşüm bilincinin kazandırılması, çevrenin korunması ve doğaya özen gösterilmesi için çalışmalar yapıyoruz, bu konularda farkındalık yaratacak etkinlikler düzenliyoruz. Çocukların temiz bir çevrede sosyalleşmesi için imkânlarımızı seferber ediyor, çocuklar için yeşil alanlar ve oyun alanları oluşturuyoruz.

Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmamız, toplumsal cinsiyet eşitliğine önem vermemiz nedeniyle "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" endeksinde üst sıralarda yer alıyoruz. Her alanda kadın-erkek eşitliğini önemsiyoruz. Bu konuda belediyemizin iç yönetiminde de yol katettik.

Aynı bilinci toplumun tüm katmanlarına yaymak için sorumluluğumuzun farkındayız. 2021 yılında, Sabancı Vakfı Hibe Programı kapsamında, Kadın Adayları Derneği, Edremit Belediyesi ve Avrupa Yerel Demokrasi Ajansı'nın ortağı olduğu "Yerel Yönetimlerde Kadınları Güçlendiriyoruz" projesi dahilinde CEMR Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Avrupa Şartı'nı imzaladık.

İstihdama yönelik çalışmalarımız çerçevesinde Kariyer Merkezi (www.kariyerkirkireli.net) kurduk. Merkez sayesinde işverenlerle iş arayanlar buluşabiliyor. "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" endeksinde de üst sıralarda yer alıyoruz. Sanayi alanında doğru planlama yapılması oldukça önemli. Bu nedenle sanayi alanında ilerlemek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kırklareli bu sayede değişti, gelişti ve marka olma hedefine ulaştı.

Yerel düzeyde insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında önümüzdeki dönem için hedefleriniz nelerdir?

MEHMET SİYAM KESİMOĞLU: Planladığımız tüm projeleri önümüzdeki dönemde hayata geçirmek istiyoruz. Ancak bu hedefe ulaşmak için belediyemizin imkânlarının, bütçesinin güçlenmesi, merkezden yere kapsayıcı bir yönetim anlayışının oluşturulması gerekiyor. İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma sadece tek bir kurumun çabasıyla değil, kurumsal bileşenlerin ortak beklentileri, faaliyetleri ve koordinasyonu ile sağlanabilir. Kentin paydaşlarıyla birlikte daha güzel hizmetler sunabiliriz.

İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

MEHMET SİYAM KESİMOĞLU

Kırklareli Belediye Başkanı

Raporda yer aldığınız endekslerin sonuçlarına göre belediyenizde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini düşündüğünüz unsurlar var mı? Varsa, bu doğrultuda hangi çalışmaları yapmayı planlıyorsunuz?

MEHMET SİYAM KESİMOĞLU: "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", "Eşitsizliklerin Azaltılması" ve "Nitelikli Eğitim" endekslerinde güçlendirmemiz gereken alanlar var. Belediyemizin imkânları doğrultusunda vatandaşlara kaliteli bir yaşam sunabilmek, sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ancak bazı kategoriler belediyelerin görev tanımının dışına çıkıyor. Az önce belirttiğim gibi, bu alanlardaki eksiklikler, genel yönetim anlayışının yerel yönetimlere yansımalarıyla giderilebilir. Kırklareli'de nitelikli eğitim önemseniyor, eğitime titizlikle yaklaşıyor. Ancak hedeflerin, idari anlayışa da aynı şekilde entegre edilmesi gerekiyor.

"ARTVİN'İ HER ALANDA GELİŞTİRMİYİ AMAÇLIYORUZ"

İnsani Gelişme Vakfı, "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" büyükşehir/il raporunu Ekim 2022'de yayımladı. Raporun hangi endekslerinde yer alıyorsunuz?

DEMİRHAN ELÇİN: İnsani Gelişme Vakfı tarafından yayımlanan "İnsani Gelişme ve Sürdürülebilir Kalkınma: Yerel Yönetimler 2021" raporunda yer aldığımız endeksler:

- "Eşitsizliklerin Azaltılması"
- "Güvenli Şehir"
- "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme"
- "Nitelikli Eğitim"
- "Sağlık ve Kaliteli Yaşam"
- "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı"
- "Sürdürülebilir Çevre ve Enerji"
- "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar"
- "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği"

İnsani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin gelecek vizyonu ve amaçları kapsamında yaptığınız çalışmalardan bahsedermisiniz?

DEMİRHAN ELÇİN: Kentimize yatırım yapmadan önce vatandaşlarla bir araya geliyoruz, onların fikirlerini alıyoruz. Belediyemizin meclis toplantılarını her ay farklı bir mahallede halka açık yapıyoruz. Vatandaşların sorunlarını ve taleplerini dinliyoruz. İnsan odaklı projeleri hayata geçirmek ve çalışmalarımızın sahiplenilmesi için bu yöntemi önemsiyoruz.

Yerel düzeyde insani gelişme ve sürdürülebilir kalkınma endekslerinin göstergeleri bağlamında önümüzdeki dönem için hedefleriniz nelerdir?

DEMİRHAN ELÇİN: "Sağlık ve Kaliteli Yaşam", "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" kapsamında kentimizi geliştirmek amacıyla bir ekip kurmayı, bu alanlarda proje üretmeyi ve daha güzel bir Artvin yaratmayı hedefliyoruz.

Raporda yer aldığınız endekslerin sonuçlarına göre belediyenizde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini düşündüğünüz unsurlar var mı? Varsa, bu doğrultuda hangi çalışmaları yapmayı planlıyorsunuz?

DEMİRHAN ELÇİN: "Güvenli Şehir" endeks kategorisinde ilk sırada, "Nitelikli Eğitim" kategorisinde 6., "İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme" kategorisinde 14. sırada yer alıyoruz. Diğer bileşenlerde ortalama ve ortalamamızın altındayız. Hedefimiz, kentimizin başarı grafiğini yükseltmek. Ortalama ve ortalamaya yakın olduğumuz kategorilerde daha üst sıralara yükselmek amacıyla çalışmaya devam edeceğiz. "Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı" endeksi doğrultusunda kentimizin gelecek 50 yılını planladık, içme suyu ve kanalizasyon hatlarının altyapısını yeniledik. Doğalgaz yatırımıyla kentimizin temiz olan havasını daha da temiz hâle getirdik. Organik tarıma önem veriyoruz. Ata tohumları seraları kurduk, burada ata tohumlarından ürettiğimiz fideleri vatandaşlara ücretsiz dağıtıyoruz.

İNSANİ GELİŞME VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

DEMİRHAN
ELÇİN

Artvin
Belediye Başkanı

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Muğla Büyükşehir Belediyesi, "Oyuncak Kütüphanesi" projesini hayata geçiriyor.

"Oyuncak Kütüphanesi" aracılığıyla uzman eğitimler eşliğinde çocuklara oyun terapisi eğitimleri verilecek. Ayrıca çocukların her oyuncağa erişebilmesi, birbirleriyle oyun oynayabilmesi planlanıyor. "Oyuncak Kütüphanesi", yerel yönetimler açısından bir ilk olacak. Kütüphane, Muğla Büyükşehir Belediyesi Türkan Saylan Çağdaş Yaşam Merkezi'nde yer alacak. Kütüphanede, bağış kabul ve dağıtım alanı oluşturulacak.

Seyitgazi Belediyesi, araç filosunu güçlendiriyor.

Seyitgazi Belediyesi, araç filosuna yeni bir araç daha ekledi. Mini ekskavator, büyük makinelerle yapılamayan, hareket kabiliyeti gerektiren kazı, düzeltme ve düzenleme gibi çalışmalarda kullanılacak, Seyitgazi Belediyesi'ne kolaylık sağlayacak. Başkan Uğur Tepe, "Her geçen gün gelişen ilçemize daha iyi ve hızlı bir hizmet verebilmek amacıyla belediyemizin araç filosunu güçlendirmeye ve genişletmeye devam ediyoruz," dedi.

Edremit Belediyesi, baraka ve benzeri kaçak yapıların kaldırılmasını sağladı.

Uyarılara rağmen kaldırılmayan dere kenarındaki kaçak yapılar kaymakamlık ve belediyenin koordinasyonunda yıkılarak kaldırıldı. Altinkum ve İkizçay Mahalleleri'nde dere yataklarındaki olası taşkınlarda tehlike oluşturan baraka ve benzeri yapıların kaldırılması yönünde geçtiğimiz hafta tebligat ve anonlar yapılmıştı. Kızılkçeçili ve Zeytinli Çayları'ndaki tekne bağlama yerlerinde ve diğer yapılarda Edremit Kaymakamlığı koordinasyonunda Edremit Belediyesi tarafından uygulama yapıldı. İzinsiz kurulan yapılar, Edremit Belediyesi Zabıta Müdürlüğü ekipleri ve kolluk kuvvetlerinin desteğiyle kaldırıldı.

Honaz Belediyesi, Kocabaş Hacı Feriştah-Hacı Mehmet Ali Sorkun Gündüz Çocuk Bakımevi'nin temelini attı.

Honaz Belediye Başkanı Yüksel Kepenek'in önemli projelerinden biri olan ve hayırsever aile Hacı Feriştah-Hacı Mehmet Ali Sorkun'un adı verilen gündüz çocuk bakımevinin temeli atıldı. Temel atma törenine, CHP Denizli İl Başkanı Bülent Nuri Çavuşoğlu, CHP Honaz İlçe Başkanı Mustafa Çelik, İYİ Parti Honaz İlçe Başkanı Osman Çaybaşı, meclis üyeleri, muhtarlar, hayırsever ailenin yakınları, basın mensupları ve çok sayıda vatandaş katıldı. Başkan Yüksel Kepenek, "Sosyal belediyecilik anlayışını Honaz'a göstermek için ekibimle birlikte yoğun çalışıyoruz. Eğitim konusunu hep en önde tuttuk. Eğitim kurumlarına her konuda destek olduk," dedi.

Konak Belediyesi, Prof. Dr. Nermin Abadan Unat Kadın Semtevi hizmete açıldı.

Konak Belediyesi'nin restore ederek kente kazandırdığı, Tarihi Kentler Birliği'nden "Başarı Ödülü" alan İkizevler binası, Prof. Dr. Nermin Abadan Unat Kadın Semtevi adıyla hizmete açıldı. Türkiye'de iletişim biliminin öncü isimlerden, kadın hakları, siyaset ve göç konularında çok önemli başarılarla imza atan Prof. Dr. Nermin Abadan Unat'ın duyuru dolu anılar yaşadığı açılış, vefa örneği oldu. Açılışa konuşan Başkan Abdül Batur, "Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün bize emanet ettiği cumhuriyetin temsilcisi olan, kadın hakları savunucusu, değerli hocamız Nermin Abadan Unat'ın adının bu güzel binada yaşaması, bu dönemde yaptığımız en onurlu işlerden biridir. Kanal yaparız, yol yaparız, başka binalar yaparız, ama burada cumhuriyet yaşayacak," dedi.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Yemişli Engelsiz Yaşam Alanı'nı hizmete sunacak.

Adana Büyükşehir Belediyesi Engelli Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Karataş ilçesine bağlı Yemişli Köyü'nde, "Umutlar Bir Tohumla Yeşerir" sloganıyla buğday tohumlarını toprakla buluşturdu. Buğday ekiminden elde edilecek gelir, "Engelsiz Adana" hedefi doğrultusunda kullanılacak. Etkinliğe, engelli dernekleri de katkı sundu. Önümüzdeki süreçte "Yemişli Engelsiz Yaşam Alanı" adıyla hizmete sunulması planlanan alanda gerçekleştirilen buluşmaya, özel gereksinimli çocuklarla fiziksel engelli çocuklar, ebeveynler ve vatandaşlar katıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, "150 Günde 150 Eser" projesi kapsamında eski cezaevi arazisine yaşam merkezleri inşa etti.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bayrampaşa'daki İsmet Paşa Yaşam Merkezi'ni, Muratpaşa Kapalı Yüzme Havuzu'nu ve yeraltı otoparkını hizmete sundu. Açılış törenine, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve Bayrampaşa Belediye Başkanı Atilla Aydın katıldı. Başkan İmamoğlu, İstiklal Caddesi'nde 13 Kasım'da yaşanan terör saldırısında hayatını kaybeden altı vatandaşı andı. Başkan Ekrem İmamoğlu, "Bugüne kadar gösterdiği işbirliği, dayanışma ve çalışma kültürü nedeniyle Sayın Atilla Aydın'ı yürekten teşekkür ediyorum. Vatandaşların sorunlarını çözüme ulaştırmak, birlikte hareket etmek için her yolu deneyeceğiz," dedi.

Safranbolu Belediyesi, "7 Mahalle 7 Park" projesini hayata geçirecek.

Safranbolu Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün "7 Mahalle 7 Park" projesi kapsamında çalışmaları devam ediyor. 3.500 metrekaarelik alanda yapımı devam eden Çankaya Parkı'nda, koşu, yürüyüş ve bisiklet parkuru, kamelyalı oturma alanları, ağaçlı ve açık yeşil alanlar, belediyenin kendi ürettiği ürünlerin satılacağı Halkın Bakkalı, lavabo ve bebek bakım odası yer alacak. Projenin ilk parçası olan Hüseyin Karataş Parkı geçtiğimiz günlerde hizmete sunuldu. Hüseyin Karataş Parkı'nın açılışından önce Çankaya Parkı'nın inşası başlamıştı.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, Aydın Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, çalışmalarına devam ediyor.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, Aydın Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Aydın'ın dört bir yanında eşzamanlı çalışmalarını sürdürüyor. Nazilli'nin Pirlibey Mahallesi'nde başlatılan altyapı çalışmasında yaklaşık 16 kilometrelik içme suyu ve 10 kilometrelik kanalizasyon hattı yapılacak. Mahalleye, üstyapı çalışmalarıyla birlikte 35 milyon TL'lik yatırım yapılacak. Pirlibey Mahallesi'nin muhtarı Mustafa Kaner, çalışmalar için Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu'na teşekkür etti.

DAYANIŞMA

Ankara Büyükşehir Belediyesi, engelli vatandaşlara ekonomik açıdan destek olmak amacıyla 100 adet simit camekânı dağıtacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin "insan odaklı" belediyecilik anlayışı doğrultusunda engelli vatandaşlara çekilişle simit camekânı dağıtılacak. "Engelsiz Başkent" anlayışıyla hareket eden Ankara Büyükşehir Belediyesi, engelli vatandaşları hem sosyal hayata dahil etmeyi hem de ekonomik açıdan desteklemeyi amaçlıyor. Şartları uygun bulunan engelli vatandaşlara 100 adet simit satış yeri ve camekânı tahsis edilecek. Engelli vatandaşlar, istenen evraklarla birlikte 14 Kasım-2 Aralık 2022 tarihleri arasında Gençlik Parkı'ndaki Zabıta Karakolu'na 09:00-16:00 saatleri arasında başvuruda bulunabilecek.

Akhisar Belediyesi, ilçede yaşayan 1-5 yaş arasındaki çocuklara her ay ücretsiz süt dağıtıyor.

Akhisar Belediyesi, "Süt Kuzusu" projesi kapsamında 1-5 yaş arasındaki çocuklara ücretsiz süt ulaştırıyor. Başkan Besim Dutlulu, Akhisarlı çocuklara üç yılda toplam 500.000 litre ücretsiz süt dağıtıldığını belirtti. Başkan Dutlulu, "Akhisar'daki çocuklar sağlıklı süt için, her çocuk süte ulaşabilsin diye başlattığımız 'Süt Kuzusu' projemiz sayesinde üretici süt kooperatiflerinden edindiğimiz sağlıklı sütü çocuklara ulaştırıyoruz. Bu sayede hem süt üreten kooperatifleri destekliyor hem de çocukları sağlıklı sütle buluşturuyoruz. İlçemiz için çalışmaya devam edeceğiz," dedi.

İzmit Belediyesi, kıyafet dayanışması başlattı.

İzmit Belediyesi ve İzmit Kent Konseyi, kış aylarının gelmesiyle birlikte vatandaşların kışlık kıyafet ihtiyacını karşılamak ve israfın önüne geçebilmek amacıyla ikinci el kıyafet dayanışması başlattı. Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü ve Kent Konseyi Kadın Meclisi işbirliğinde başlatılan kıyafet dayanışması kapsamında stantlar açıldı. Vatandaşlar, temiz ve kullanılabilir durumdaki kıyafetlerini stantlara teslim etti. Bağış olarak alınan kıyafetler, İzmit Belediyesi Dost Eller Giyim Mağazası aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırılacak.

Finike Belediyesi'nin "Yalnız Değilsin" projesi, kadınlara destek oluyor.

Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi tarafından hayata geçirilen "Yalnız Değilsin" projesi kapsamında giyimden ev eşyasına, gıdadan yakacağa, temel sağlık hizmetlerinden kişisel bakıma kadar birçok alanda hizmet veriliyor. Proje dahilinde faaliyet gösteren Kadınlar Kulübü, Finikeli kadınların, ev ekonomisine katkı sağlaması amacıyla kuruldu. Finikeli kadınlar, Kadınlar Kulübü bünyesinde gönüllü hocalar tarafından verilen ücretsiz kurslar ve atölye çalışmalarını hem meslek sahibi olabiliyor hem de el emeği ürünlerini satabiliyor. Vatandaşların Kadınlar Kulübü'ne getirdiği ürünlerin satışı Finike Belediyesi tarafından yapılıyor, satışı yapılan ürünlerin ücreti tutanak eşliğinde ürün sahibine teslim ediliyor. Proje doğrultusunda Kadın Dayanışma Platformu, LÖSEV ve Talasemi Derneği'ne katkı sağlayacak başış kampanyaları da düzenleniyor.

EĞİTİM

Bozüyük Belediyesi, "Eğlenerek Haklarımı Öğreniyorum" semineri düzenledi.

Çocukları, hakları konusunda bilinçlendirmek amacıyla düzenlenen seminerde, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Çocuk Hakları Birimi tarafından çocuklara bilgi verildi. Çocuklar, yaşama, beslenme ve eğitim gibi en temel haklarını eğlenerek öğrendi. Seminerle ilgili bilgi veren Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Çocuk Hakları Birimi görevlisi, Uzman Psikolog Gülten Tafluoğlu Bal, 20 Kasım Çocuk Hakları Günü için bu semineri düzenlediklerini belirtti.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, "Ürün Fotoğrafçılığı" eğitimi düzenledi.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'in yerelden kalkınma projeleriyle Antalya'da kooperatifçilik son yıllarda ivme kazandı. El emeği ürünlerin satılması için üreticilere her konuda destek veren Antalya Büyükşehir Belediyesi, kadınların el emeği ürünlerinin internet üzerinden satışını kolaylaştırmak amacıyla "Ürün Fotoğrafçılığı" eğitimi düzenledi. Eğitimde, Antalya Büyükşehir Belediyesi Fotoğraf ve Grafik Teknisyeni Sefa Seyitoğlu, ürün fotoğrafçılığını anlattı. Sefa Seyitoğlu, "Akıllı telefon, tripod, telefon tutucu, gün ışığı, led aydınlatmalar, beyaz fotoblok, bilgisayar ve ücretsiz fotoğraf uygulamaları işinizi kolaylaştırır. Bu yöntemleri kullanarak, en az maliyetle ürün fotoğrafı çekebiliriz," dedi.

ETKİNLİK

Torbalı Belediyesi, gazilerin 48 yıllık hayalini gerçeğe dönüştürdü.

Gazilere verdiği destek ve değerle bilinen Torbalı Belediye Başkanı Mithat Tekin, gazilerin 48 yıllık hayalini gerçeğe dönüştürdü. Gaziler için KKTC gezisi düzenlendi. Dört gün boyunca savaştıkları toprakları, şehitliği ve müzeleri gezen gaziler, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ı ve meclisi de ziyaret etti. Başkan Mithat Tekin, "Bugün hem bu topraklarda hem de KKTC'de özgür ve bağımsız yaşayabiliyorsak şehitlerimiz ve gazilerimiz sayesinde. Gazilerimizle her zaman gurur duyduk, duymaya da devam edeceğiz," dedi.

Büyükçekmece Belediyesi, çocuklara kitap sevgisi aşıyor.

Büyükçekmece Belediyesi, Dünya Çocuk Kitapları Haftası kapsamında düzenlediği etkinliklerle çocukları kitaplarla bir araya getiriyor. İlçenin her bölgesinde düzenlenen "Çocuk ve Kitap" adlı etkinliklere çocukların ve ailelerin katılımı yoğun oldu. Çocuklara kitapların önemi ve kütüphaneler hakkında bilgi verildi. Çocuklar, boyama yaparak, dans ederek, oyunlar oynayarak keyifli vakit geçirdi. Etkinliğe katılan çocuklara Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün adına kitap hediye edildi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Engelsiz Yaşam Parkı'nda etkinlikler düzenliyor.

Yenişehir'de hizmet veren Engelsiz Yaşam Parkı'nda pazartesi, çarşamba ve cuma günleri düzenlenen halk dansları kursu sayesinde engelli ve özel gereksinimli vatandaşlar sosyalleşme fırsatı elde ediyor. 25 çocuğu kayıtlı olduğu halk dansları ekibinin yaklaşık iki yıldır faaliyet gösterdiğini kaydeden Engelsiz Yaşam Parkı Sorumlusu Betül Demir, "Özel günlerde yapılan etkinliklerde yer alarak oyunlarını sergiliyorlar. Kültür Daire Başkanlığı, kıyafetlerimizi temin ediyor. O kıyafetlerle sahne almak, onları zihinsel, bedensel ve ruhsal açıdan mutlu ediyor," dedi.

Atakum Belediyesi, kırsal mahallelerde yaşayan vatandaşlara yönelik etkinlik programı düzenledi.

Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci'nin öncülüğünde birçok önemli projenin hayata geçirildiği Atakum'da, kırsal mahallelerde yaşayan vatandaşlara yönelik etkinlik programı düzenlendi. Program kapsamında iklim değişikliğinden tarıma kadar birçok alanda bilgi verilecek. Programın ilki, Kayagüney Mahallesi'nde gerçekleştirildi. Atakum Kırsal Hizmetler Müdürlüğü'nde görev yapan Ziraat Yüksek Mühendisi Eylem Oktay Aktaş, projenin amacı ve belediyenin yürüttüğü kırsal kalkınma çalışmalarını hakkında bilgi verdi. Atakum Belediyesi Kırsal Hizmetler Müdürlüğü'nde görev yapan Ziraat Mühendisi Nilgün Erdem, atalık tohumlar hakkında bilgi paylaştı. Veteriner Hekim Ali Kılıç, hayvancılık konusunda açıklamalarda bulundu. Veteriner Hekim Kılıç, Atakum Belediyesi ve Samsun Karadeniz Rotary Kulübü işbirliğiyle hayata geçirilen "Jersey Projesi" hakkında vatandaşların sorularını cevapladı.

Ceyhan Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nu ağırladı.

Ceyhan Belediyesi önünde toplanan binlerce Ceyhanlı, Ekrem İmamoğlu, Hülya Erdem, Zeydan Karalar ve Mehmet Çelebi'ye sevgi gösterisinde bulundu. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar ve CHP Adana İl Başkanı Mehmet Çelebi'yi ağırlayan Ceyhan Belediye Başkanı Hülya Erdem, vatandaşlar için sosyal belediyeçiliğin en iyi örneklerini sunma gayretinde olduklarını vurguladı. Başkan Hülya Erdem, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nu ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Ceyhan halkıyla kucaklaşan Ekrem İmamoğlu, Türkiye'nin yarınlarına umutla bakması gerektiğini belirtti.

Kadıköy Belediyesi, "Çocuğum Haklarım Var" şenliği düzenledi.

"Çocuğum Haklarım Var" şenliğinde üç gün boyunca farklı yaş grubundan çocuklar ve ebeveynler için yönelik atölyeler, söyleşiler, film ve tiyatro gösterimleri düzenlendi. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü kapsamında gerçekleştirdiği etkinlikte çocuklar, oyunlar eşliğinde haklarını öğrendi. Yetişkinlere yönelik hazırlanan söyleşide akademisyenler ve uzmanlar dijital bağımlılık üzerinden çocuk hakları hakkında bilgi verdi. "Çocukların Kaleminden Çocuk Hakları" sergisi de ilgi gördü.

Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, Fuat Edip Baksı Mahallesi'nde esnaf ve vatandaşlarla buluştu.

Fuat Edip Baksı Mahallesi'ndeki buluşmaya, Başkan Serdar Sandal'ın yanı sıra CHP İlçe Başkanı Didem Gültekin, ilçe yöneticileri, mahalle muhtarı Nejdât Süvarioğlu ve belediye bürokratları katıldı. Mahallenin eksiklerini not alan Başkan Serdar Sandal, eksiklerin giderilmesi için bürokratlara talimat verdi. Revizyon imar planları tamamlanan mahalledeki kentsel dönüşüm çalışmaları hakkında vatandaşları bilgilendiren Başkan Sandal, Türkiye'ye örnek olacak kentsel dönüşüm çalışmasını yakın zamanda hayata geçireceklerinin müjdesini verdi. Başkan Serdar Sandal, "Elimizi değil, gövdemizi taşın altına koyduk. Türkiye'ye örnek olacak bir kentsel dönüşüm gerçekleştireceğiz," dedi.

Avcılar Belediyesi tarafından başlatılan "Avcılar Modeli" projesiyle yenilenen Birlik Apartmanı sakinlerini, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ziyaret etti.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli tarafından başlatılan, Türkiye'ye örnek olan "Avcılar Modeli" çalışmalarını yerinde inceledi, Ambarlı Mahallesi, Boyacı Sokağı'nda "Avcılar Modeli" kapsamında yenilenen Birlik Apartmanı sakinlerini ziyaret etti. Kemal Kılıçdaroğlu, Birlik Apartmanı sakinleriyle sohbet etti. Kemal Kılıçdaroğlu'na, İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli ve Avcılar Belediyesi'nin meclis üyeleri eşlik etti. Başkan Turan Hançerli, "Kentsel Dönüşümde Avcılar Modeli" projesinden 1.759 bina yararlandı. İki yılda 20.000 konutu yeniledik," dedi.

TARIM-HAYVANCILIK VE ÜRETİCİYE DESTEK

Efeler Belediyesi, kadın emekçilerin çalışacağı, yerel ürünlerin işleneceği %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nı hizmete açtı.

Tepecik Mahallesi'nde 1.200 metrekarelik alana kurulan çok amaçlı gıda üretim fabrikasının açılışına Efeler halkı yoğun ilgi gösterdi. Fabrikada 200 kadın işçi çalışacak. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nın açılış nedeniyle Başkan Mehmet Fatih Atay'a tebrik mesajı gönderdi. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu mesajında, "Efeler Belediyesi tarafından tamamlanan %100 Kadın Emeği Tarımsal Ürün Fabrikası'nın açılış törenine nazik davetinizden dolayı teşekkür ederim. Gerçekleştirdiği projelerle kadınlara olanaklar sunan Sayın Mehmet Fatih Atay'ı yürekten kutluyor, açılışa katılan misafirlere de selamlarımı iletiyorum," dedi.

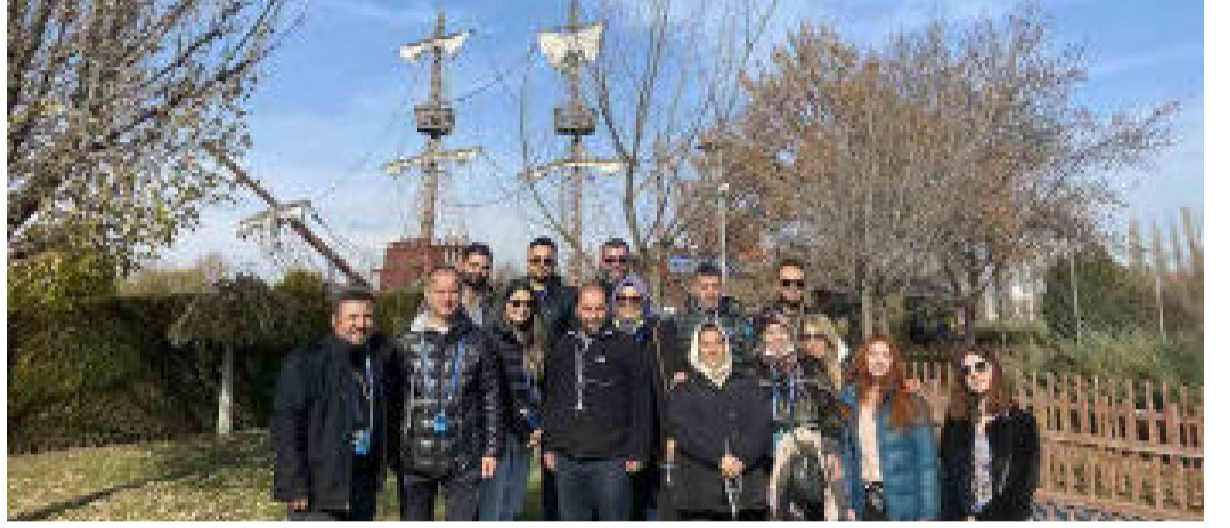

Gemlik Belediyesi, "Kırsal Kalkınma Ofisi" açıyor.

Gemlik Belediyesi, laboratuvar kuran ilk belediye oldu. İnşaatı kısa süre önce tamamlanan Kırsal Kalkınma Ofisi'ne laboratuvar malzemeleri yerleştiriliyor. Başkan Mehmet Uğur Sertaslan, çalışmalarını yerinde inceledi, Kırsal Kalkınma Ofisi'nin çiftçilere hayırlı olmasını diledi. Bilimsel tarımın önemine değinen Başkan Sertaslan, "Çiftçi belediye vizyonunu her geçen gün daha ileri taşıyoruz," dedi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin "şehir turizmi" hedefiyle hayata geçirdiği müzeler, tematik parklar ve turistik tesisler ilgi görüyor.

Yerli ve yabancı turistlerin akınına uğrayan Eskişehir, şehir turizmiyle dikkat çekmeye devam ediyor. Eskişehir, yerel yönetimlerin de ilgisini çekiyor. Ankara Büyükşehir Belediyesi Turizm Şube Müdürlüğü görevlileri, kentteki şehircilik projelerini incelemek, turistik merkezlerde ve tematik parklarda teknik gezi yapmak için Eskişehir'e geldi. Ankara heyeti, örnek çalışmalarından dolayı Başkan Yılmaz Büyükerşen'i kutladı, misafirperverliği nedeniyle kendisine teşekkür etti.

KÜLTÜR-SANAT**Ayvalık Belediyesi**, Zeytin ve Zeytinyağı Galerisi'ni yeniledi.

Ayvalık Belediyesi Zeytin ve Zeytinyağı Galerisi, belediye ekipleri tarafından yenilendi, yeniden ziyarete açıldı. 17. Uluslararası Ayvalık Zeytin Hasat Festivali'nde açılış kurdelesini kesen müze, yenilenerek açıldığı günden bu yana ziyaretçilerin ilgi odağı oldu. Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, "Öğrencileri, zeytinin ve zeytinyağının serüvenine tanık olmaya davet ediyorum. Öğrenciler, geziden sonra Feyza Hepçilingirler Kütüphanesi'ndeki birbirinden değerli kitapları inceleyebilir, okuyabilir, hatta ödevlerini burada yapabilir," dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle 23. Uluslararası İzmir Kısa Film Festivali başladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Kültür Bakanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü, İzmir Ticaret Odası, Fransız Kültür Merkezi ve Migros'un desteklediği 23. Uluslararası İzmir Kısa Film Festivali başladı. İzmir Kısa Film Festivali'nin Başka Sinema'yla yaptığı ortaklıkla seçilen altı kısa film, vizyona girme şansı buldu. Festivalle kısa filmlere ilginin artması, kısa filmlerin vizyonda izleyiciyle buluşması hedefleniyor. Özel seçkilerle 300'ün üzerinde filmi seyircilerle ücretsiz buluşturan festival kapsamında atölye çalışmaları ve söyleşiler yapıldı. Animasyon, belgesel, deneysel ve kurmaca kategorilerinde Altın Kedi Ödülleri için yarışan filmler, yönetmen Ömer Faruk Sorak başkanlığında değerlendirildi.

SPOR**Çiğli Belediyesi**'nin spor kursları devam ediyor.

Tesisleşme, altyapı planlaması ve gelecek yatırımlarıyla kısa sürede önemli sportif başarılar imza atan Çiğli Belediyesi, spora ve sporcuya ev sahipliği yapmaya devam ediyor. Alanında uzman eğitimler eşliğinde verilen kurslarda, atletizm, basketbol, badminton, bilardo, bisiklet, çocuk zumba, futbol, fitness, hareket, jimnastik, masa tenisi, taekwondo, pilates, pt. taekwondo, kick boks, reformer, satranç, tenis, yüzme, voleybol, zumba, engelliler için hareket ve amatör balıkçılık branşlarında, farklı yaş gruplarından 4.007 kursiyere temel eğitim veriliyor. Başkan Utku Gümrükçü, "Sporun yalnızca futbol ve basketboldan ibaret olmadığı bilinciyle öncelikle sporcuların yeteneklerini tespit ediyoruz. Kurslarımıza gösterilen ilgi ve elde ettiğimiz başarılar, doğru yolda ilerlediğimizi gösteriyor," dedi.

Mezitli Belediyesi, Mersin Narenciye Festivali'nde yoğun ilgi gördü.

Narenciye kenti Mersin'in fark edilmesi amacıyla düzenlenen Mersin Narenciye Festivali'nde Mezitli Belediyesi'nin standı beğeni kazandı. Farklı kent ve ülkelerden gelen ziyaretçilerin uğrak noktası haline gelen Mezitli standında misafirlere limonata ve narenciye ürünlerinden yapılmış kek ikram edildi. Vatandaşlar, müzik eşliğinde halay çekti, çifttelli oynadı.

Lüleburgaz Belediyesi, Lüleburgaz Yıldızları Futbol Akademisi, geleceğin futbolcu adaylarını ağırladı.

Türkiye Futbol Federasyonu, Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği işbirliğiyle U-14 Millî Takımı'nın Trakya bölge karması seçmelerini gerçekleştirdi. Seçmeler, Lüleburgaz Yıldızları Futbol Akademisi'nde yapıldı. Kırklareli, Edirne ve Tekirdağ'dan gelen futbolcu adayları, seçilebilmek için kıyasıya rekabet etti. Seçmelerde, Trakya'nın dört bir yanından gelen 2009 doğumlu futbolcu adayları mücadele etti. Etkinlik hakkında konuşan Türkiye Futbol Federasyonu Trakya Bölge Sorumlusu Kamil Doygun, seçmeler sayesinde millî takım havuzunun oluşturulduğunu söyledi.

SOKAK HAYVANLARINA DESTEK

Çorlu Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi, sokaklardaki sahipsiz hayvanların yanında olmak için çalışmalarını sürdürüyor.

Çorlu Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi'nde, binlerce sahipsiz hayvanın tedavisi ve bakımı yapılıyor. Çeşitli nedenlerle yaralanan ya da hastalanan 73 sahipsiz hayvana geçtiğimiz ay cerrahi müdahale yapıldı. Çorlu Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi'nde, kısırlaştırma ve aşılama işlemleri de sürüyor. İç-dış parazit ve kuduz aşısı yapılan 101 sokak hayvanının bakımı tamamlandı. Hayvansever vatandaşların desteğiyle bakımevine getirilen sokak hayvanları, rutin sağlık kontrollerinin ardından "Yeni Bir Başlangıç" projesi kapsamında sahiplendiriliyor.

ÇEVRE

Dazkırı Belediyesi, Millî Ağaçlandırma Günü etkinlikleri kapsamında "Toprağa Hayat, Geleceğe Nefes" adlı bir program düzenledi.

11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü nedeniyle Akarca Köyü'nde düzenlenen programa, katıldı. Kaymakam Zeliha Uz, Dazkırı Belediye Başkanı İsmail Taylan, Cumhuriyet Başsavcivekili İsmail Yıldızlı, ilçe protokolü ve vatandaşlar katıldı. Program dahilinde 200 ağaç fidanı dikildi. "Toprağa Hayat, Geleceğe Nefes" olacak ağaç fidanlarına can suyu verildi.

Gaziemir Belediyesi, geri dönüşümde farkındalık yaratmak için yarışma başlattı.

Çocuklara çevre sevgisi ve sıfır atık bilinci aşılamak için okullarda geri dönüşüm konusunda eğitimler veren Gaziemir Belediyesi, öğrenciler için özel bir yarışma düzenliyor. Ambalaj atığı, elektronik atık ve bitkisel atık yağ olmak üzere üç kategoride düzenlenen yarışma, 12 Mayıs'a kadar devam edecek. Kampanya kapsamında okullarda toplanan atıklar, lisanslı firmalar tarafından alınacak ve geri dönüşüm endüstrisine kazandırılacak. İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında önemli adımlar atıklarının, çocuklara geri dönüşüm alışkanlığı kazandırmak için özel çalışmalar yürüttüklerinin altını çizen Başkan Halil Arda, "Öğrencileri kampanyamıza katılmaya, kâğıt, plastik, elektronik atıklarını ve bitkisel atık yağları okullarındaki geri dönüşüm kumbaralarına atmaya davet ediyorum," dedi.

Yenişehir Belediyesi, gelecek nesillere daha yeşil bir ilçe bırakmak için çalışmalarını sürdürüyor.

Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit, 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü etkinlikleri kapsamında Toros Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Topluluğu öğrencileriyle birlikte orkide, jakaranda ve turuncu fidanlarını toprakla buluşturdu. 50. Yıl Mahallesi'ndeki fidan dikim etkinliğinde öğrencilerle birlikte fidanlara can suyu veren Başkan Abdullah Özyiğit, Yenişehir Belediyesi'nin İklim ve Enerji İçin Avrupa Belediye Başkanları Sözleşmesi'ne imza attığını da hatırlattı. Başkan Özyiğit, "Yaptığımız işlemlerle doğaya katkı sunmamız gerekiyor. Oluşturduğumuz korulukta vatandaşlar rahat bir nefes alacak, yürüyüş yapabilecek ve bu ağaçlar doğaya katkı sunacak. Yeşil alanlar ve parklar oluşturmak için ekiplerimiz yoğun çalışıyor," dedi.

Kemer Belediyesi, atık ilaçları topluyor.

Çevre konusunda farkındalık oluşturmaya devam eden Kemer Belediyesi, tarihi geçen veya çeşitli nedenlerle kullanılmayacak durumda olan ilaçlara yönelik titiz bir çalışma yürütüyor. İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü, Kemer'deki Aile Sağlık Merkezleri'ne yerleştirilen atık ilaç kutularıyla tarihi geçen ilaçları topluyor, çevreye zarar vermeyecek şekilde bertaraf ediyor. Başkan Necati Topaloğlu, tarihi geçen veya kullanılmayan ilaçların çöpe değil, atık ilaç kutularına atılmasıyla çevre kirliliğinin önüne geçilebileceğini belirtti.

Burhaniye Belediyesi, Millî Ağaçlandırma Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen törende yüzlerce fidanı toprakla buluşturdu.

Millî Ağaçlandırma Günü etkinlikleri, Pelitköy Mahallesi'nde başladı. Etkinlikte, fidan dikimi hakkında teknik bilgi verildi, yüzlerce fidan toprakla buluşturuldu. Fidan dikimine, Burhaniye Kaymakamı İlyas Memiş, Garnizon Komutanı Topçu Yarbay Mustafa Kırac, Burhaniye Belediye Başkan Yardımcıları Oktay Erbalaban ve Tamer Midilli, İlçe Emniyet Müdürü Metin Kartal, AKP İlçe Başkanı Namık Kemal Gedikoğlu, İlçe Millî Eğitim Müdürü Bora Zihni, İlçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı Ahmet Çağdaş Ak, Orman İşletme Şefi Turgay Ayvaz, okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve vatandaşlar katıldı.

ULAŞIM

Gönen Belediyesi, yol yapım çalışmalarına devam ediyor.

Gönen Belediyesi, acil ihtiyaçlar doğrultusunda program kapsamında kırsal mahallelerde asfalt ve yol yapım çalışmalarına devam ediyor. İlçe genelinde doğalgaz, internet ve fiber altyapı çalışmaları nedeniyle bozulan yollar yenileniyor. Başkan İbrahim Palaz, "100. Yıl Mahallesi'nde başlayan altyapı çalışmaları Plevne Mahallesi'nde bitecek. Plevne Mahallesi'nde yağmur suyu sorununu çözüme kavuşturacağız. Kırsal mahallelerin neredeyse tamamını asfalt yola kavuşturduk," dedi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Çerkezköy Bağlık viyadüğünün yapımına başladı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı, "Tekirdağ İli Genelinde Muhtelif Yol Kavşak Projeleri Hazırlanması" projesi kapsamında Çerkezköy Bağlık viyadüğünün yapımına başladı. Viyadük, 567 No'lu Çerkezköy-Kapaklı Devlet Yolu'nun ve Pınarça Deresi'nin üzerinden geçecek, Bağlık Mahallesi'ndeki Tevfik Fikret Caddesi'ni Mimar Sinan Caddesi'ne bağlayacak. Viyadüğün her biri, 29 metre uzunluğunda toplam 9 açıklıktan oluşuyor. Kazıklı temel sistemiyle yapılacak viyadüğün uzunluğu 275 metre olacak. Temel atma töreninde konuşan Genel Sekreter Yardımcısı ve Fen İşleri Dairesi Başkanı Metin Pakdil, viyadüğün yapım süreciyle ilgili bilgi paylaştı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, kent genelinde toplu taşıma rehabilitasyon çalışmalarını sürdürüyor.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, vatandaşların güvenli, modern ve konforlu araçlarla toplu taşıma hizmetinden yararlanması için İskenderun ilçe merkezinde toplu taşımada dönüşüm başlattı. Hatay Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı yetkililerin yaptığı çalışma kapsamında 65 yaş üstü vatandaşlar, gaziler ve şehit yakınları toplu taşımadan ücretsiz yararlanabilecek. Vatandaşlar, İskenderun merkezde faaliyet gösteren ve ön camlarında kırmızı etiket olan toplu taşıma araçlarından Hatay Kart, banka kartı veya temassız kredi kartlarıyla yararlanabilecek.

SODEMSEN
SOSYAL DEMOKRAT KAMU
İŞVERENLERİ SENDİKASI

MERVE NUR GÖK

SODEMSEN Toplu İş Sözleşmesi Avukatı

GECE ÇALIŞMASI

Çalışma hayatında "gece", en geç saat 20:00'de başlayan, en erken saat 06:00'ya kadar geçen, en fazla on bir saat süren dönemdir. Bazı işlerin niteliğine, gereğine veya bölgelerin özelliklerine göre çalışma hayatına ilişkin "gece" başlangıcının daha geri alınması ya da yaz/kış saatlerinin ayarlanması yahut gün döneminin başlama ve bitme saatlerinin belirtilmesi suretiyle birinci fıkradaki hükmün uygulama şekillerini tespit etmek, bazı gece çalışmalarına herhangi bir oranda fazla ücret ödenmesi usulünü koymak veya gece işletilmelerinde ekonomik bir zorunluluk bulunmayan işyerlerinde işçilerin gece çalışmalarını yasaklamak üzere yönetmelikler çıkarılabilir. İşçilerin gece çalışması süresi yedi buçuk saati geçemez.

Vardiya çalışılan iş kollarında işçinin yedi buçuk saatten çok çalıştırılması yasaktır. Bazı iş kollarında işçinin yazılı onayı alınarak yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir. Faaliyetlerinin sürekliliği gereği turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti veren iş kollarında çalışan işçiler, gece yedi buçuk saatten fazla çalıştırılabilir. Gece yedi buçuk saatten fazla çalıştırılması için işçinin yazılı onayı gerekmektedir. Ancak onayın nasıl alınacağına dair bir düzenleme yoktur. Bu sebeple kıyas yoluyla başka hükümler uygulanabilir. Buna göre, yazılı onay iş sözleşmesi kurulurken alınabileceği gibi, daha sonra sözleşmeye eklenecek bir hükümlerle de alınabilir. Unutulmamalıdır ki, Yargıtay, bu konu hakkında işçinin her yıl yeniden muvafakatinin alınması gerektiğini belirtmiştir.

Gece ve gündüz işletilen, nöbetleşe işçi vardiyaları kullanılan işlerde, bir çalışma haftasında gece çalıştırılan işçilerin, ikinci çalışma haftasında gündüz çalıştırılması suretiyle vardiyalar sıraya konur.

Gece ve gündüz vardiyalarında iki haftalık nöbetleşme esası da uygulanabilir. Vardiyası değiştirilecek işçi, en az on bir saat kesintisiz dinlendirilmeden diğer vardiyada çalıştırılmaz.

Sanayiye ait işlerde on sekiz yaşını doldurmamış çocukların ve genç işçilerin gece çalıştırılması yasaktır. On sekiz yaşını doldurmuş kadın işçilerin gece vardiyalarında çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı'nın görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Bu yönetmeliğe göre kadın çalışanlar, gebe olduklarının doktor raporuyla tespitinden itibaren doğuma kadar, emziren kadın çalışanlar ise, doğum tarihinden başlamak üzere kendi mevzuatındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla bir yıl süreyle gece vardiyalarında çalıştırılmaz. Ancak emziren kadın çalışanlarda bu süre, annenin veya çocuğun sağlığı açısından gerekli olduğunun işyerinde görevli işyeri hekiminden alınan raporla belgelenmesi hâlinde altı ay daha uzatılır. Kadın çalışanlar, her ne şekilde olursa olsun, gece vardiyasında yedi buçuk saatten fazla çalıştırılmaz. Vardiya değişim saatlerinde toplu taşıma araçlarıyla gidip gelme zorluğu bulunan işyerlerinin işverenleri, gece vardiyalarında çalıştırılacakları kadın çalışanları uygun araçlarla ikametgâhlarına en yakın merkezden alıp, işyerine götürüp getirmekle yükümlüdür. Kadın çalışanların gece vardiyalarında çalıştırılması için gece vardiyalarında çalıştırılmalarında sakınca olmadığına ilişkin sağlık raporu işe başlamadan önce işyerinde görevli işyeri hekiminden alınır. İşveren, iş devam ettiği sürece çalışanın özel durumunu, işyerinde maruz kalınan sağlık ve güvenlik risklerini de dikkate alarak, çalışanların sağlık muayenesinin işyeri hekimi tarafından düzenli aralıklarla yapılmasını sağlar.

"EŞİT, ADİL VE ŞEFFAF HİZMET ANLAYIŞINI BENİMSİYORUZ"

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

ABUZER AYDIN: Kısa süre içinde güzel işler yaptığımızı düşünüyorum. Bu süreçte yanımda duran, desteğini esirgemeyen, Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcımız Sayın Seyit Torun'a, Adıyaman Milletvekili Sayın Abdurrahman Tutdere'ye, Adana, İstanbul ve Mersin Büyükşehir Belediyesi'ne, Mersin Yenişehir Belediyesi'ne teşekkür ederim.

Çimenke-İncekoz-Zivar hattında 12 kilometre, Çatdere Mahallesi'nde sekiz kilometrelik yolu genişletmeyi, altyapısını hazırlamayı ve asfaltlamayı hedefledik. Bu kapsamda çalışmalara başladık. Kardeş belediyemiz Adana Büyükşehir Belediyesi, asfaltlama işleminde belediyemize yardımcı oldu.

2019, 2020 ve 2021 yıllarında, ikametgâhı beldemizde olan üniversite öğrencilerine nakdi destekte bulunduk. 2022 yılı için belediyemizin meclisinde kararı alındı, ödemeler yapılacak. Pandemi döneminde ortaokul ve ilkokul öğrencilerine tablet dağıttık. Beldemizdeki ortaokula ve ilkokula kırtasiye ve inşaat malzemesi desteği sağladık.

Beldemizdeki çöp sorununu çözmek istiyorduk. Kardeş belediyelerimizden Mersin Yenişehir Belediyesi, belediyemiz bir adet çöp toplama aracı gönderdi. Bu sayede beldemizdeki çöpleri toplamaya başladık.

İçme suyu sorununu çözmek amacıyla içme suyu hatlarını yeniledik, 17 kilometrelik içme suyu hattı döşedik. İki adet 10 tonluk içme suyu deposu yaptık. Çatdere Mahallesi'nde 20 haneyi kapsayacak içme suyu çalışmasını kısa sürede tamamlamayı planlıyoruz.

Tarımsal faaliyetlere destek verdik. Merkez Mahallesi'nde üç buçuk kilometrelik betonarme sulama kanalını yeniden açtık, kum ve çimento desteği sunduk. Bu kanaldan 50 hane yararlanıyor. Çimenke Mahallesi'ne betonarme kanal yaptık. Karaçalı, Merkez ve Çatdere Mahalleleri'ne kapalı sulama sistemi borusu ve proje desteğinde bulunduk. Yedi adet sulama havuzuna kum ve çimento desteği verdik.

İncekoz ve Zivar Mahalleleri'ndeki taziye evlerinin çevresini genişlettik, otopark sorununu çözdük. Bölgeyi ağaçlandırdık.

YAYLAKONAK BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Belediye Meclisi, Belediye Encümeni, Yazı İşleri Müdürlüğü.

MİSYON: İnsan ve çevre odaklı hizmetler üretmek. Bilimsel, somut veriler ışığında çalışmayı sürdürmek. Eşit, adil ve şeffaf hizmet anlayışıyla çalışmaya devam etmek.

VİZYON: "Halka hizmet, hakka hizmettir" anlayışıyla çalışmak.

STRATEJİK HEDEFLER: Beldemiz dağlık bir yörede olduğu için altyapı çalışmalarının maliyeti oldukça yüksek. Yeterli desteği alırsak altyapı sorunlarını çözmek istiyoruz.

ÇALIŞAN SAYISI: 7

BÜTÇE: 5.450.000 TL

Çatdere Mahallesi'ne iki adet köprü yaptık. Beldemizin merkeziyle Çatdere Mahallesi arasındaki iki açıklı köprü projesini yılsonuna kadar tamamlamayı planlıyoruz.

İnceöz ve Karaçalı Mahalleleri'ne iki adet, 500 kişilik foseptik depolar yaptık, yaklaşık üç buçuk kilometrelik kanalizasyon borusu döşedik. Merkez Mahallesi'nde heyelandan dolayı 200 metrelik kanalizasyon şebekesini değiştirdik. Kırsaldaki küme evlerinde yaklaşık 30 tane foseptik kuyusu açtık.

Türkiye Belediyeler Birliği'nden bir adet hafriyat kamyonu, Mersin Büyükşehir Belediyesi'nden bir adet pickup, Mersin Yenişehir Belediyesi'nden bir adet çöp toplama aracı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden bir adet otomobil temin ettik.

İncekoz Mahallesi'nde belediyemiz bünyesinde Gürlevik Mesire Alanı yapmayı planladık. Mesire alanı yapmayı düşündüğümüz parsel davalık olduğu için bu projeyi hayata geçiremedik. Ama davayı kazandık, kesin kararı bekliyoruz.

Her yıl haziran ayında Dut Festivali düzenlemeyi hedefledik.

BELEDİYELER
ÇALIŞIYOR

ABUZER
AYDIN

Adıyaman-Merkez-Yaylakonak
Belediye Başkanı

Mersin Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. 2011-2019 yılları arasında Adıyaman'da serbest jeoloji mühendisi olarak çalıştı. Bu süreçte LPG'den sorumlu müdürlükte iş güvenliği uzmanlığı yaptı. Adıyaman'ın çeşitli mahkemelerinde teknik bilirkişi olarak çalıştı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Pandemi nedeniyle bu hedefimize ulaşamadık. Cemevi binası ve taziye eviyle ilgili projemize en kısa sürede başlayacağız.

Katılımcı ve sosyal belediyecilik anlayışımız doğrultusunda vatandaşlarla, muhtarlarla bir araya geliyor, fikir alışverişinde bulunuyoruz. Projelerimizi bu doğrultuda şekillendiriyoruz. Belediyemizin meclis toplantılarını halka açık yapıyoruz. Kadın Kolları Genel Başkanımız Sayın Fatma Köse'nin desteği ve çabasıyla ihtiyaç sahibi 41 öğrenciye ve dokuz engelli kardeşimize mont ve ayakkabı dağıttık. Beldemizin temel ihtiyaçları fazla olduğu için sosyal projeleri hayata geçiremedik. Şeffaf belediyeciliği önemsiyoruz, göreve başladığımız günden bu yana belediyemizin giderlerini herkesin görmesini sağlıyoruz.

Belediyenizin stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yapıldı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

ABUZER AYDIN: 2019 yılına kadar, daha önceki seçim sonuçları üzerinden kutuplaştırılmış bir toplum vardı. Hizmet belli yerlere ve şahıslara yapılırdı. Belediye başkanına ulaşmak zordu. 2019 yerel seçimlerinden bu yana vatandaşlar 7/24 belediyeye ulaşabiliyor, taleplerini dile getirebiliyor. Vatandaşlarla, muhtarlarla iletişim hâlindeyiz. Belediyemizde kararları oybirliğiyle alıyoruz. Önceliğimiz, toplumsal barış, huzur ve refah.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz nelerdir?

ABUZER AYDIN: Kadınları belediye yönetimine dahil etmeyi, sosyal projeler üretmeyi ve istihdamı artırmayı hedefliyoruz. 20 kilometrelik yol çalışmamızın hatırlanmasını isteriz.

Belediyenizin il/ilçe belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

ABUZER AYDIN: Partimizin belediyelerinden oldukça memnunuz. Taleplerimiz yaklaşık %75 oranında karşılandı. Partimizden belediyelerle iletişimimiz iyi.

Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyor musunuz? Katılımcılığa yönelik faaliyetleriniz nelerdir? Kent konseyiniz var mı?

ABUZER AYDIN: Sivil toplum kuruluşlarıyla uyum içinde çalışıyoruz. Cemevi Yönetim Kurulu'yla birlikte programlar (Hızır lokması, aşure) planlıyoruz. Cemevi ve taziye evlerinin elektrik faturalarını ödüyoruz. Cemevinin eksiklerini imkânlarımız doğrultusunda karşılıyoruz. Mersin, Gaziantep ve Adıyaman'daki Balyanlılar Dernekleri'yle işbirliği yapıyoruz.

Dezavantajlı gruplara yönelik projeleriniz var mı?

ABUZER AYDIN: Engelli vatandaşlar için Adıyaman'ın turistik bölgelerine geziler düzenliyoruz, alışveriş programları yapıyoruz. Beldemizin temel ihtiyaçlarının fazla olması nedeniyle sosyal projelere dahil olamıyoruz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ABUZER AYDIN: Yeterli gelir kaynağımız yok. En önemli gelirimiz, İller Bankası tarafından verilen yasal pay. Gelir yetersizliği nedeniyle hizmetlerimiz sekteye uğruyor. Belediyemizde işçi sayısının az olması da bizi zorluyor.

"HARMANLI'YI GELECEĞE HAZIRLIYORUZ"

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

AHMET DEĞİRMENCİ: Cumhuriyet Mahallesi, Yeni Mahalle, Çakmak Mahallesi ve Kalemkaş Mahallesi'ndeki yol yapım ve parke taşı döşeme çalışmalarını tamamladık, ara caddeleri genişlettik. Kardeş belediyemiz İzmir Karabağlar Belediyesi, belediyemize çöp toplama aracı vermişti. Biz de 200 litrelik 50 adet çöp konteyneri aldık. Türkiye Belediyeler Birliği'nden yedi metre küplük çöp kamyonu temin ettik. Belediyemizin bütçesinden 50 adet çöp kovası aldık. Çamlıca ve Teslime Deresi bölgesinde su sondaj çalışması yaptık, güneş panelleri kurduk. Kalemkaş Mahallesi'nde içme suyu hattı çalışmasını tamamladık, sondaj kuyusundan su çıkararak mahalle halkının kullanımına sunduk.

Belediyenizin stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yapıldı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

AHMET DEĞİRMENCİ: Stratejik hedeflerimizde ve planlarımızda değişiklik yapmadık.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz nelerdir?

AHMET DEĞİRMENCİ: Beldemizin gelirleri kısıtlı. Belediyemizin İller Bankası'na, Emekli Sandığı'na, SSK İl Müdürlüğü'ne, Mal Müdürlüğü'ne, Türkiye Elektrik Kurumu'na, çeşitli devlet kurumlarına, şahıslara, belediye personeline, emekli olan ve emeklilik tazminatı alamayan personele olan borçları imkânlarımız doğrultusunda ödemeye çalışacağız. Beldemizi çağdaş bir görünüme kavuşturmak için beldemizdeki taş duvarları kaldıracacağız, briket ile ihata duvarları yaptıracağız. Ağaçlandırma ve çevre düzenleme çalışmaları yapacağız. Belediyemizin imkânları dahilinde vatandaşlara hizmet sunmaya devam edeceğiz. Yeni projeler geliştireceğiz. Belde belediyesi olmamız sebebiyle öz kaynaklarımız yetersiz. İller Bankası, Beldes Projesi desteğiyle, diğer gelirlerle hizmet vermeye çalıştığımız için gelecek yıl yatırımlarımızı bu durumu göz önüne alarak düzenleyeceğiz.

HARMANLI BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Belediye Meclisi, Belediye Encümeni, Zabıta Memurluğu, Emlak ve Tahsilat Servisi, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü.

MİSYON: Hayata geçirdiğimiz projelerle "Daha iyi hizmeti, daha hızlı, daha etkili, daha verimli ve daha ekonomik nasıl sunarız?" sorusuna cevap aramak. İnsan odaklı hizmetler üretmek.

VİZYON: Çağa uygun ve çevreye duyarlı bir yönetim anlayışıyla Harmanlı'yı geleceğe hazırlamak.

STRATEJİK HEDEFLER: Belediyeciliği beklentilerin ötesine taşımak.

ÇALIŞAN SAYISI: 9

BÜTÇE: 4.000.000 TL

Belediyenizin il/ilçe belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

AHMET DEĞİRMENCİ: Büyükşehir belediyeleriyle ve il belediyesiyle işbirliğimiz yok. Önümüzdeki yıl, kardeş belediyelerimizle birlikte neler yapabileceğimiz konusunda görüşeceğimize, vatandaşlara yeni projeler ve hizmetler sunacağımıza inanıyorum.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

AHMET DEĞİRMENCİ

Adıyaman-Gölbaşı-Harmanlı Belediye Başkanı

Harmanlı beldesinin kurucusu ve ilk belediye başkanıdır. 16 yaşına kadar Almanya'da yaşadı. 2009, 2014 ve 2019 yerel seçimlerinde Harmanlı Belediye Başkanı seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyor musunuz? Katılımcılığa yönelik faaliyetleriniz nelerdir? Kent konseyiniz var mı?

AHMET DEĞİRMENCİ: Küçük bir belediye olduğumuz için sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapamıyoruz. Kent konseyimiz yok.

Dezavantajlı gruplara yönelik projeleriniz var mı?

AHMET DEĞİRMENCİ: Dezavantajlı gruplara yönelik projemiz bulunmamaktadır.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

AHMET DEĞİRMENCİ: Harmanlı, küçük bir belde. Belediye hizmetlerini yerine getirirken ekonomik açıdan zorluk yaşıyoruz.